

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

LIEFDE TOT DE ADVOCATUUR

Wij zijn zo gelukkig hieronder de tekst te kunnen publiceren van de merkwaardige rede, die Zaterdag 11.1.19 Juni, werd uitgesproken door de heer Mr C. R. C. Wijckerheid Bisdom, deken van de Orde van Advocaten bij de Hoge Raad der Nederlanden, op de plechtige sluitingszitting van de Jonge Balie te 's-Gravenhage.

* * *

Wie spreken wil over liefde moet de grenzen van zijn onderwerp duidelijk trekken. Begeerte, nieuwsgierigheid, sleur, halsstarrigheid, manie, verbeelding, genegenheid, vriendschap, het zijn alle gemoedsgesteldheden, die de kleur van de liefde kunnen aannemen, die haar kunnen voorafgaan, begeleiden of volgen, maar die in wezen volkomen van haar verschillen.

De liefde — zo gaat Ortega y Gasset verder in zijn *Estudios sobre el amor* — is actief en voortdurend. Zij wacht haar object niet af, doch ijlt daarheen, en doordringt dit van de eigen persoonlijkheid. Zij is niet de zaak van een kort ogenblik, en gaat niet te loor door momentele vervulling van enig verlangen. Zij blijft zonder onderbreking op haar onderwerp gericht.

Zo opgevat en op dit niveau gebracht, zien wij dat niet ten onrechte eenzelfde woord wordt gebruikt voor een verhouding die bestaan kan tussen man en vrouw, tussen ouders en kinderen, tussen de mens en God, tussen de burger en zijn vaderland, tussen de geleerde en de wetenschap, de artist en de kunst. In alle gevallen is er het actieve en voortdurende gevoel, dat als liefde wordt aangeduid.

Het is duidelijk, dat niet alles of iedereen geschikt is liefde op te wekken. Een object — gelijk een fraai kledingstuk of een goed glas wijn — dat zelf niet zekere eigenschappen van hogere orde bezit, kan geen blijvende en levende gevoelens te voorschijn roepen.

Gelukkig is degene — en daarmee ben ik tot het eigenlijke onderwerp van deze woorden gekomen — die liefde voor zijn dagelijkse bezigheden kan koesteren. Gelukkig de advocaat, wiens beroep deze liefde overwaard is, en die dan ook in vele, zeer vele gevallen zijn werk met liefde doet.

Wat verschaft aan ons beroep de kwaliteit dat het de liefde opwekt van zijn beoefenaren? Waarom zijn er velen, die er dag en nacht aan denken, die zich nauwelijks rust of vakantie gunnen, die op latere leeftijd van geen ophouden willen weten? Voor de

buitenstaander, die niet anders ziet dan het adviseren van en procederen voor cliënten, wier persoon soms weinig sympathie vermag op te wekken, kan het verwondering baren, dat de advocaat zijn beroep welhaast steeds met zulk een ijver en enthousiasme uitoefent.

Deze buitenstaander ziet niet de band, die tussen onze meest dagelijkse werkzaamheden en de wetenschap bestaat. Geen zaak haast, hoe eenvoudig ook, of er doen zich vragen voor, waarop de advocaat een antwoord moet zoeken. Dat zoeken is geen zaak van routine of giswerk. Het behoort te zijn, en is ook veelal, wetenschappelijke arbeid. Zeker, wetenschappelijke arbeid in klein bestek, maar in beginsel van dezelfde soort als die van een hoogleraar, een geleerde, die immers aan de hand van gelijksoortige gegevens naar de oplossing van gelijksoortige problemen streeft.

De buitenstaander beseft ook niet het spel-element, de sport, dat in ons beroep zulk een grote rol speelt. Sport is reeds het steeds weer oplossen van de raadsels, die het leven in zulk een rijke verscheidenheid aan ons voorlegt. Sport is ook de voortdurende strijd tegen een ander, de wil om het beter te doen dan hij en uiteindelijk de overwinning weg te dragen. Sport is uiteindelijk het, bij dit alles, in acht nemen van de spelregels, hetzij deze liggen in wet of overeenkomst, hetzij in normen van wat de mens en in het bijzonder de advocaat al dan niet past.

De buitenstaander heeft, tenslotte, geen oog voor de menselijke kant van ons beroep. Hij kent niet de belangstelling die de mens, en zeker de mens in nood, opwekt bij degene aan wie hij zijn moeilijkheden toevertrouwt. Evenmin weet hij hoe boeiend de psychologie, de reacties van de vele en velerlei menselijke persoonlijkheden, waarmee de advocaat in aanraking komt, kan zijn. Zeker realiseert hij zich niet de voldoening die het geeft door zijn werk zo nu en dan een mens, zo al niet gelukkig, dan toch minder ongelukkig te kunnen maken.

Wie zich wel hierop bezint is niet verwonderd als hij ziet hoe tal van, ja de meeste advocaten hun beroep — dat veelal harde, ondankbare, veeleisende en geldelijk niet voordelige beroep — uitoefenen met grote liefde.

Ik kom op dit woord terug. Liefde betekent altijd een eenzijdig gerichte belangstelling. En daarmee een vernauwing van het blikveld. Zij verrijkt de geest in de diepte, maar verarmt in de breedte. De mysticus

weet alleen van God, de geleerde kent niets meer buiten zijn wetenschap.

Hier schuilt voor de advocaat zeker een gevaar. In zijn liefde voor zijn beroep kan hij eenzijdig worden. Hij kan zijn tijd en aandacht zo uitsluitend aan zijn werk geven, dat voor iets anders in zijn geest nauwelijks plaats blijft. Zijn gesprekken en gedachten kunnen zich gaan beperken tot het recht, of erger: tot zijn eigen cliënten en hun processen. Dan is het: arme advocaat.

Arm omdat hij voor de samenleving, soms zelfs met inbegrip van zijn gezin, onbruikbaar wordt. Een man, die men vermijdt. Een, die te kort schiet tegenover zijn medemens, omdat hij eenzijdig en daarmee tevens egocentrisch is geworden.

Arme advocaat, omdat hijzelf een arme van geest wordt. Hoe schoon, hoe belangwekkend ons beroep moge wezen, er zijn andere dingen die evenzeer en meer van waarde zijn. Wie ter wille van de advocatuur al het andere veronachtzaamt, wordt een onevenwichtig mens. Hij weet de afstand niet te bewaren, die wij toch ook en zelfs tegenover ons eigen beroep zo nu en dan in acht moeten nemen. Hoe zal het hem vergaan, wanneer, om welke reden ook, hij eens gedwongen zal zijn dit beroep neer te leggen? Zal hij niet verschrikt staan van de gapende leegte, die zijn geest dan vertoont?

Arme advocaat ook, omdat juist ons beroep uit-

eindelijk algemene belangstelling en ontwikkeling vraagt. Het probleem der specialisatie, dat in wezen ook is een probleem van eenzijdige belangstelling, is bekend genoeg. Zeker is, mijns inziens, dat de advocaat, die voor zijn adviezen, conclusies of pleidooien niet kan putten uit een geest, die meer omvat dan enkel juridische of psychologische wetenschap, ten achter blijft. De advocatuur is bij uitstek deel van het leven in al zijn volheid. Wanneer de levenssappen haar niet mede van elders toestromen, moet zij noodzakelijkerwijze verwijnen.

Gij, jonge advocaten, gevoelt wellicht reeds de liefde tot ons beroep, waarvan ik zo even gewaagde. Gij hebt gedurende het afgelopen jaar ook als leden van de Jonge Balie U geoefend, en bekwaamd tot een volmaakter uitoefening daarvan. Blijkens de resultaten van de pleitwedstrijd zijt Gij daarin geslaagd. Aan de aanvang van het vacantieseizoen en zonder daarmee de wijze lessen uwer leermeesters te ondergraven, mag ik U daarom wel dit zeggen: Het is verheugend als gij U de kundigheden, die de praktijk vraagt, grondig eigen maakt. Het is ook verheugend, indien gij uitblinkt als advocaat of als jurist. Maar niet minder verheugend is het, wanneer gij daarnaast uw belangstelling ook op iets anders, hetzij sport of kunst, geschiedenis of filosofie, politiek of maatschappij, weet te richten, en ook daarbij intens, van ganser harte te werk gaat. Dan verrijkt gij U zelf en daarmee onze ganse Balie.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 5 Februari 1954.

Voorzitter: M. Louveaux.

Raadshere-Verslaggever: M. Giroul.

Procureur-Generaal: M. Hayoit de Termicourt.

Advocaten: Mrs Simont en Ansiaux.

Zedelijke verplichting. — Wanneer wordt deze een rechtsverbintenis?

Een bloot zedelijke verplichting bindt hem, die daardoor zedelijk verplicht is, niet juridisch, wordt m.a.w. niet een rechtsverbintenis zolang de «verplichte» niet uitdrukkelijk of stilzwijgend erkent rechtens tot nakoming gehouden te zijn.

Vandegaer E. t/ Ruwet V.

Gelet op de bestreden sententie, dd. 15 Juni 1951 gewezen door de werkrechtensraad te Luik, in laatste aanleg uitspraak doende;

Over het tweede middel, schending van de artikelen 1108, 1134 en 1325, 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 97 van de Grondwet, doordat de bestreden sententie ten onrechte beslist dat het feit, dat aanlegger in verbreking als patroonsafgevaardigde deel heeft uitgemaakt van het Nationaal Paritair Comité van het Hotelbedrijf, hetwelk de betwiste «aanbeveling» heeft aangenomen, noodzakelijk impliceert dat hij zich persoonlijk en juridisch ertoe verbonden heeft bewuste aanbeveling in acht te nemen en dienvolgens er toe gehouden is aan zijn bedienden de in geschil zijnde premie uit te betalen; zulks terwijl aan de ene zijde bewezen en feitelijk vastgesteld is,

dat de door voormelde Paritaire Commissie aangenomen resolutie er enkel in bestond aan de leden der vertegenwoordigde patroonsorganisaties «aan te bevelen in al de mate van het mogelijke» de door de buitengewone algemene paritaire raad verstrekte richtlijnen tot het uitbetalen van de compensatie-premie in acht te nemen, wat bijgevolg het bestaan van elke «burgerlijke verplichting uitsluit, en zowel bij de afgevaardigden, die de aanbeveling hebben aangenomen, als bij de leden, tot wie zij was gericht slechts een zedelijke verbintenis kan doen ontstaan, waarvan het niet-naleven geen grond kan opleveren tot rechterlijke sancties; zulks terwijl aanlegger in verbreking dus generlei persoonlijke «verbintenis» heeft aangegaan, tenzij een louter zedelijke verbintenis; en terwijl geen contractuele verbintenissen kunnen ontstaan, indien hij, van wie men beweert dat hij gebonden is niet stellig een bepaalde verbintenis heeft aangegaan; terwijl aan de andere zijde, in de onderstelling zelfs dat de door aanlegger in het Paritair Comité uitgebrachte stem zou te beschouwen zijn als de uitdrukking van het aangaan door hem van een persoonlijke verbintenis, deze zogenaamde verbintenis dan nog de grenzen van de uitgebrachte stem niet zou kunnen te buiten gaan, en terwijl derhalve aanlegger in verbreking door voor de omstrede beslissing te stemmen zich ten hoogste enkel juridisch kon verbonden hebben aan de bij zijn patroonsorganisatie aangesloten leden «aan te bevelen», wat het uitbetalen van de compensatie-premie betreft, in de mate van het mogelijke de richtlijnen van de buitengewone algemene Paritaire Raad in acht te nemen:

Overwegende dat volgens de bestreden sententie aanlegger als patroonsafgevaardigde bij het Nationaal Paritair Comité van het Hotelbedrijf deel heeft genomen aan de beslissing van dat comité de dato

28 December 1950; dat naar luid van die beslissing, welke met instemming van alle aanwezige leden werd genomen, « de vertegenwoordigers van de werkgevers aan hun aangesloten behoord aan te bevelen in al de mate van het mogelijke de richtlijnen van de buitengewone algemene paritaire Raad ter uitbetaling van de compensatiepremie in acht te nemen »;

Overwegende dat de sententie uit deze vaststellingen zonder een der in het middel aangehaalde wetsbepalingen te schenden heeft kunnen afleiden, dat aanlegger zich aldus « zedelijk » had verbonden zelf die richtlijnen in acht te nemen;

Overwegende evenwel dat de rechter over de grond bovendien niet in strijd met het door aanlegger gestelde vermocht te beslissen, dat deze zedelijke verbintenis hem juridisch bond, dit wil zeggen in het kader van de collectieve overeenkomsten een burgerlijke verbintenis was geworden, zonder te constateren dat het bewijs was geleverd, dat aanlegger, hetzij uitdrukkelijk of stilzwijgend, erkend had burgerlijk tot het nakomen van de verbintenis gehouden te zijn; en

Dat het middel gegrond is;

Om die redenen :

Verbreekt de bestreden beslissing;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing;
Veroordeelt verweerder tot de kosten en verwijst de zaak naar de werkrechtssraad te Verviers.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 23 November 1953.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Louveaux.

Advocaat-Generaal : M. Mahaux.

Strafvordering. — Geschil over rechtsmacht. — Regeling van rechtsgebied. — Voorwaarde voor correctionalisering van misdaad.

Krachtens artikel 3 der wet van 14 Mei 1937 kan de Raadkamer een misdaad op grond van verzachtende omstandigheden slechts correctionaliseren, indien de normale straf vijftien jaren dwangarbeid niet overschrijdt of twintig jaar wat betreft bepaalde misdaden.

De Raadkamer mocht verdachte derhalve niet naar de Correctionele Rechtbank verwijzen wegens een haar ten laste gelegd feit, dat bij art. 396, lid 4, W. v. S. strafbaar is gesteld met vijftien tot twintig jaren dwangarbeid.

Proc. Gen. bij het Hof van Beroep te Luik t/ Loos M.

Gelet op het verzoek om regeling van rechtsgebied, ingediend door de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Luik;

Overwegende dat bij beschikking van 9 Mei 1953 de Raadkamer van de Rechtbank van eerste aanleg te Tongeren met inachtneming van verzachtende omstandigheden, Loos Maria, Helena, Elisabeth, geboren te Bocholt dd. 11 September 1926, wonende te Bree, Bocholterkiezel 17, verwezen heeft naar de correctionele kamer van voornoemde Rechtbank ter zake van door haar te Bree op 4 Januari 1953 vrijwillig met het oogmerk om te doden en met voorbedachte rade op haar onwettig kind bij zijn geboorte of dadelijk daarna gepleegde moord;

Overwegende dat het Hof van Beroep te Luik, wijzende op het tegen het vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren ingestelde hoger beroep, zich bij arrest dd. 7 Augustus 1953 onbevoegd heeft verklaard om kennis te nemen van de grond der zaak om reden dat het ten laste gelegde feit, bij artikel 396, lid 4 van het Wetboek van Strafrecht strafbaar is gesteld met dwangarbeid van vijftien tot twintig jaar en derhalve niet vatbaar was voor correctionalisatie;

Overwegende dat de beschikking van de raadkamer dd. 9 Mei 1953 en het arrest van 7 Augustus 1953 in kracht van gewijsde zijn getreden en uit hun tegenstrijdigheid een geschil over rechtsmacht is ontstaan, dat het gerecht in zijn loop belemmert;

Overwegende dat naar luid van artikel 3 der wet van 14 Mei 1937 de raadkamer, wanneer verzachtende omstandigheden voorhanden zijn, slechts tot de correctionalisatie van een misdaad kan overgaan voor zover de normale straf vijftien jaren dwangarbeid niet overschrijdt, tenzij voor bepaalde misdaden, waarvan ten deze geen sprake is;

Overwegende dat de raadkamer derhalve niet vermocht Loos Maria naar de correctionele rechtbank te verwijzen wegens een haar ten laste gelegd feit, dat bij artikel 396, lid 4 van het Wetboek van Strafrecht strafbaar is gesteld met vijftien tot twintig jaren dwangarbeid;

Om die redenen :

het rechtsgebied regelend, vernietigt de beschikking van de Raadkamer van de Rechtbank van eerste aanleg te Tongeren dd. 9 Mei 1953, waarbij Loos Maria naar de correctionele rechtbank wordt verwezen wegens de misdaad bij artikel 396, lid 4 van het Wetboek van Strafrecht strafbaar gestelde misdaad;

Beveelt dat melding van dit arrest zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beschikking;

Verwijst de zaak naar de Kamer van Inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Luik.

RAAD VAN STATE

7e Kamer. — 12 Januari 1954.

Zetel : M.M. Suetens, eerste-voorzitter, verslaggever, Somerhausen en Van Bunnan.

Auditoraat : M. Huberlant, substituut.

Advocaat : Mr Cambier.

1. Raad van State. — Betwisting van voor de wet (1).
2. Raad van State. — Geschil herstelvergoeding. — Ontvankelijkheid van de vraag. — Voorafgaand verzoek, (2 en 3).
3. Rechtspleging. — Verzoekschrift. — Termijn. (2).
4. Raad van State. — Geschil herstelvergoeding. — Buitengewone schade (4 tot 8).
5. Rijkspersoneel. — Ministeriële departementen. — Ministerie van Financiën. — Bestuur der Registratie en Domeinen. — Hypotheekbewaarders. (4).
6. Administratieve akten. — Geldigheid. — Schending van de wet. — Gebruik (4 en 6).
7. Administratieve akten. — Geldigheid. — Schending van de wet. — Verkregen rechten (4).
8. Administratieve akten. — Geldigheid. — Bevoegdheid. — Overdracht van bevoegdheid in oorlogstijd (5, 6 en 8).
9. Rechtspleging. — Incidentele vraag (9).
10. Rechtspleging. — Geen grond om uitspraak te doen (9).

1. Van na de afkondiging van de wet van 23 December 1946 dagtekent de betwisting omtrent de schade, toegebracht aan een ambtenaar, die voor een bevordering, waarop hij volgens de gebruiken in de administratie aanspraken kon laten gelden, werd genegeerd, wanneer de nadelige akte dagtekenend van vóór genoemde wet en de belanghebbende zowel de herziening van zijn carrière als het geldelijk herstel voor de schade aangevraagd hebbend, hem vóór 23 December 1946 medegedeeld werd dat hem terzake van het eerste punt voldoening was geschonken en dat het tweede punt later zou worden geregeld, doch de regeling welke hij niet beurendigend acht, eerst na de 23ste December 1946 plaats heeft gehad.
2. De brief waarbij de verzoeker, minder dan zestig dagen vóór het verzoekschrift aan de Raad van State, een voorlopig verzoek om vergoeding bevestigt, maakt het verzoekschrift aan de Raad van State niet voorbarig.
3. Het voorafgaand verzoek kan collectief worden ingediend wanneer verzoekers er hun gemeenschappelijke redenen tot het eisen van vergoeding in aangeven en elk van hen het bedrag van de gevorderde vergoeding nader bepaalt.
4. Blijkens een vanouds gebruik, voortaan door het koninklijk besluit van 25 Juni 1953 bekrachtigd, nam de regering bij de benoemingen tot hypotheekbewaarder bepaalde voorkeurregelen in acht en hield zij rekening met de anciënniteit. Door een vraag om vergoeding volgens buitengewone schade op de miskenning van dat gebruik te baseeren, beroept de ambtenaar zich niet op de schending van een verkregen recht.
5. Artikel 2 van de besluitwet van 5 Mei 1944 krachtens hetwelk nietig zijn de door de secretarissen-generaal gedane vaste benoemingen en aanstellingen, die buiten de bevoegdheid vallen welke de op 16 Mei 1940 geldende wetten of besluiten aan de minister of aan de secretaris-generaal hadden toegekend, steunt op het vermoeden van machtsafwenning waaraan de auteurs van die benoemingen zich schuldig zouden hebben gemaakt. Dat vermoeden is niet absoluut en kan de Koning niet beletten, zo daartoe gronden zijn, degene die op nietige wijze benoemd werd een regulmatige titel te verlenen.
Door herstel te vorderen voor de schade die hij heeft geleden doordat hij tijdens de oorlog van zodanige benoeming verstoken is geweest, kan de ambtenaar van wie blijkt dat hij overeenkomstig het gebruik zou zijn benoemd, niet worden geacht zich er over te beklagen dat hij niet het voorwerp van een nietige benoeming is geweest.
6. Waar verscheidene categorieën van ambtenaren nadeel hebben kunnen ondervinden van in 1941 willekeurig besliste maatregelen, kunnen sommigen evenwel maar een voor elk geval hypothetisch en onmogelijk te bepalen schade hebben doen gelden, terwijl de door de verzoeker en door twee van zijn collega's geleden schade, wegens de stellige voorkeur die zij onder toepassing van het gebruik hadden kunnen genieten, een speciaal erg en bijgevolg buitengewoon karakter vertoont. De minister heeft het buitengewoon karakter van de schade herhaald toegegeven en uit geen enkel gegeven van het dossier blijkt dat de appreciatie omtrent de aard van de schade op een dualing zou hebben berust.
7. Zelfs wanneer hij naar billijkheid uitspraak doet over de aanvragen om herstelvergoeding met betrekking tot een buitengewone schade, kan de Raad van State geen hogere vergoeding overwegen dan in

het voorafgaand verzoekschrift tot de administratie werd geëist.

8. Daar de schade het gevolg is van bijzondere, aan de oorlog te wijten omstandigheden, en de diverse wetgevingen strekkend tot herstel van de oorlogschade zowel aan personen als aan goederen het principe van de integrale schadeloosstelling slechts in uitzonderlijke gevallen hebben aangenomen, zou het in strijd zijn met de billijkheid de aan de verzoeker toegebrachte schade algeheel te vergoeden.
9. Over een incidentele vraag van de tegenpartij, strekkend tot de schrapping uit de memorie van wederantwoord van passages die zij beledigend acht, is geen grond om uitspraak te doen wanneer de bedoelde uitlatingen ter terechtzitting formeel en zonder voorbehoud werden ingetrokken.

Lejeune t/ Belgische Staat (Minister van Financiën).

Gezien het verzoekschrift van 9 Mei 1951, waarbij Octave Lejeune, hypotheekbewaarder, aanvoert een buitengewone schade te hebben geleden ingevolge de weigering vanwege de administratie, hem in 1941 hypotheekbewaarder te Antwerpen te benoemen, en waarbij hij aan de Raad van State vraagt te adviseren dat hem tot herstel van deze schade, billijkerwijze een vergoeding ten bedrage van 1.048.000 frank zal worden toegekend;

Gezien het verzoekschrift van 30 November 1951, waarbij de tegenpartij aan de Raad van State vraagt «te beslissen dat de smadelijke en beledigende passages» uit verzoekers memorie van wederantwoord zullen worden geschrapt;

Overwegende dat in 1941 verzoeker, directeur van Registratie en Domeinen te Brussel, naar de betrekking van hypotheekbewaarder te Antwerpen heeft gedongen; dat op 14 Januari 1941 de secretaris-generaal van het ministerie van Financiën in een dienstorder nieuwe instructies had gegeven omtrent het toepassen van de wet van 28 Juni 1932 betreffend het gebruik der talen in bestuurszaken, volgens welke een Waals ambtenaar niet mocht worden benoemd of in graad bevorderd in een eentalige Vlaamse streek; dat bij toepassing van deze richtlijnen, verzoeker te Marche-en-Famenne en niet tot de gesolliciteerde betrekking werd benoemd; dat hij na de bevrijding een bezwaarschrift ingestuurd en om herstel verzocht heeft van de schade die hij van de tijdens de bezetting toegepaste regeling had ondervonden;

Overwegende dat een speciale, door de secretaris-generaal van het ministerie van Financiën voorgezeten commissie, met het onderzoek van dat bezwaarschrift en van soortgelijke door andere ambtenaren ingediende reclamaties, belast werd; dat, in aansluiting aan de conclusies van deze commissie, de minister van Financiën bij aanschrijving van 5 November 1946 toegegeven heeft dat Lejeune, in de provincie Luxemburg van Waalse ouders geboren, administratief een Vlaams-talig ambtenaar was, aangezien hij de vereiste examens met goed gevolg had afgelegd en gans zijn carrière buiten Wallonië had volbracht, dat bijgevolg zijn candidatuur tot de plaats van hypotheekbewaarder te Antwerpen, waarvoor hij de 2e Mei 1941 ten onrechte was geweerd, had moeten worden bewilligd;

Overwegende dat ter uitvoering van de beslissingen welke de minister van Financiën met het oog op het herstel van de gegrond bevonden en voor herstel nog vatbare grieven had genomen, aan verzoeker de 29ste November 1946 medegedeeld werd dat hij zich

tot gelijk welk ander hypotheekkantoor candidaat mocht stellen, dat hij de rang zou behouden, die hij thans had ingenomen was hij niet te Marche-en-Famenne benoemd geweest, dat hem tot herstel van de geleden schade een vergoeding zou worden toegekend omtrent welke de commissie voor het onderzoek der grieven een bedrag diende voor te stellen, en dat hij desbetreffend nadere inlichtingen zou ontvangen;

Overwegende dat voormelde commissie geen voorstel heeft gedaan en de directeur-generaal der Registratie en Domeinen dientengevolge verzocht werd de aan verzoeker werkelijk toegebrachte schade te berekenen; dat in een nota aan de minister van Financiën van 21 December 1949, genoemde ambtenaar het bedrag van de aan verzoeker toe te kennen vergoeding op 210.000 frank had geraamd; dat na lang te hebben tergiverseerd en vruchteloos besprekingen te hebben gevoerd, de minister aan Lejeune de 10e Mei 1951 liet weten dat hij bereid was bij het Begrotingscomité een voorstel in te dienen, er toe strekkend hem een vergoeding van 50.000 frank toe te kennen;

Ter zake van de ontvankelijkheid :

Overwegende dat de tegenpartij een eerste op artikel 58 van de wet van 23 December 1946 gegrond middel van onontvankelijkheid inroept; dat zij betoogt dat de brief van 28 November 1946 van de directeur-generaal der Registratie en Domeinen aan de directeur te Aarlen en waarvan de inhoud de volgende dag ter kennis van verzoeker werd gebracht, aan de na de bevrijding ontstane betwisting een einde heeft gemaakt, vermits de minister van Financiën, de grondheid van Lejeune's protesten toegegeven had en zich er toe verbonden had hem een vergoeding toe te kunnen, dat derhalve het beroep van verzoeker betrekking heeft op een betwisting die dagtekent van vóór de afkondiging van de wet van 23 December 1946;

Overwegende dat wanneer verzoeker zich bij de minister heeft beroepen tegen het nadeel dat de tijdens de bezetting uitgevaardigde instructies hem hebben toegebracht, hij niet alleen de herziening van zijn carrière maar ook het herstel van de geleden geldelijke schade heeft beoogd; dat de brief van 28 November 1946 hem met betrekking tot het eerste punt van zijn bezwaarschrift, voldoening geschonken heeft en tevens te zijner kennis heeft gebracht dat het tweede punt achteraf zou worden geregeld; dat de door verzoeker aangeklaagde toestand tot 13 Juli 1948 heeft voortgeduurd, op welke datum hij benoemd werd tot een betrekking gelijkwaardig met die welke hij in 1941 had moeten verkrijgen; dat de minister eerst de 10e Mei 1951 zich voorgenomen heeft aan de belanghebbende een vergoeding ten bedrage van 50.000 frank toe te kennen; dat bijgevolg de betwisting niet beslecht was vóór de afkondiging van de wet van 23 December 1946 en dat het verzoekschrift er niet toe strekt een oud geschil opnieuw ter sprake te brengen;

Overwegende dat de tegenpartij een tweede middel van onontvankelijkheid inroept, gegrond op het feit dat verzoeker bij de Raad van State in beroep zou zijn gekomen vóór het verstrijken van de termijn van zestig dagen, als voorgeschreven in artikel 7, paragraaf 1, tweede lid van de wet van 23 December 1946;

Overwegende dat verzoeker de 6e Februari 1951 bij de minister van Financiën een vraag heeft ingediend die het bij artikel 7 vereiste voorafgaand verzoekschrift vormt; dat verzoeker er in preciseert zich met het gedane mondelinge voorstel niet te kunnen verenigen, vermits de geleden schade door het aangeboden bedrag

niet wordt goedge maakt, en verder verklaart dat hij tot een minnelijke oplossing bereid te vinden is op voorwaarde dat het voorgestelde cijfer niet beneden 360.000 frank komt te liggen, en hij zich in het andere geval « zeer tot zijne spijt verplicht zou zien recht te vorderen voor het bevoegde college »; dat het beroep bij de Raad van State de 9e Mei 1951 ingesteld werd en de wettelijke termijnen dus in acht zijn genomen;

Overwegende dat de tegenpartij een laatste middel van onontvankelijkheid inroept, gegrond op het feit dat de door verzoeker en twee collega's op 18 April 1951 aan de Minister van Financiën gerichte brief wegens zijn collectief karakter niet als het bij de wet bedoelde voorafgaand verzoekschrift kan worden beschouwd;

Overwegende dat voormelde brief van 18 April 1951 die van 6 Februari 1951, eveneens collectief, gewoon is komen bevestigen;

Overwegende dat het doel van het voorafgaand verzoek is, een minnelijke oplossing mogelijk te maken; dat daartoe de belanghebbende er mede volstaat duidelijk de redenen te geven waarom hij van de overheid een vergoeding vordert, alsmede het bedrag dat hij eist; dat ter zake, verzoekers hun gemeenschappelijke redenen hebben uiteengezet en dat zij elk afzonderlijk het bedrag van de gevorderde vergoeding hebben vastgesteld; dat derhalve, het middel moet worden verworpen;

Wat de grond betreft :

Overwegende dat de tegenpartij betoogt dat verzoeker niet doet blijken van een verkregen recht op de benoeming tot hypotheekbewaarder;

Overwegende dat de klacht van verzoeker in werkelijkheid niet gericht is tegen de schending van een verkregen recht, maar wel tegen de miskennis van een administratief gebruik; dat naar een van oudsher gebruik, voortaan bekrachtigd door het koninklijk besluit van 25 Juni 1953 tot regeling van de overgang naar de betrekkingen van de eerste categorie in de buitendiensten van het Bestuur der Registratie en Domeinen, de Regering bij de benoeming tot hypotheekbewaarder bepaalde voorkeurregelen in acht nam en met de anciënniteit rekening hield; dat indien van dit gebruik niet was afgeweken verzoeker in 1941 tot hypotheekbewaarder te Antwerpen zou benoemd zijn geweest; dat in zijn brief van 5 November 1946, de Minister van Financiën erkend heeft dat gezien zijn hoedanigheid van administratief Vlaams-talig ambtenaar, zijn candidatuur voor het 1ste hypotheekkantoor te Antwerpen, die op 2 Mei 1941 ten onrechte afgewezen werd ten voordele van een ambtenaar met minder anciënniteit, had ingewilligd moeten worden;

Overwegende dat de tegenpartij nog betoogt dat de door de secretarissen-generaal besliste bevorderingen tot het doen waarvan alleen de Koning bevoegd was, krachtens artikel 2 van de besluitwet van 5 Mei 1944 van nul en gener waarde waren en dat verzoeker zich er niet kan over beklagen dat hij niet het voorwerp is geweest van een wettige benoeming;

Overwegende dat hoewel artikel 2 van voornoemde besluitwet bepaalt: « Nietig zijn alle benoemingen, aanstellingen, voorgoed... uitgaande van de secretarissen-generaal... en vallende buiten de bevoegdheid van de Minister of aan de secretaris-generaal verleend bij de op 16 Mei 1940 geldende wetten of besluiten », het aan de besluitwet voorafgaande verslag aan de Raad nader verklaart dat de bij artikel 2 uitgesproken nietigheid het gevolg is van de aanmatiging van

de bij de Koning berustende macht ten «voordele van ...partijdige benoemingen... waarbij men zich heeft laten leiden door beschouwingen welke met een goed beleid niets te maken hebben»; dat dit vermoeden van machtsafwendings echter niet absoluut is en de Koning niet belet, indien daartoe gronden zijn, degene die op nietige wijze benoemd werd een regelmatige titel te verlenen; dat uit deze beschouwingen blijkt dat de benoeming welke Lejeune tijdens de bezetting overeenkomstig bovenbedoeld gebruik zou hebben verkregen, na de bevrijding had kunnen worden geregulariseerd; dat het door de tegenpartij ingeroepen middel niet in aanmerking kan worden genomen;

Overwegende dat de tegenpartij tenslotte aanvoert dat de huidige toestand van verzoeker het gevolg is van algemene instructies welke ten aanzien van alle ambtenaren, die zich in dezelfde toestand bevonden, eenvormig werden toegepast; dat verzoeker niet op een andere wijze werd behandeld dan alle overige ambtenaren die in hetzelfde geval verkeerden, en dat bijgevolg het buitengewoon karakter van de door verzoeker aangevoerde schade niet bewezen is in de zin van artikel 7 van de wet van 23 December 1946;

Overwegende dat de commissie opgericht voor het onderzoek van de door sommige ambtenaren van het bestuur der Registratie en Domeinen uiteengezette grieven, kennis nam van de bezwaarschriften ingediend door ambtenaren; 1° van de bezwaring der hypotheken; 2° van de ontvangkantoren der registratie en controle van de taksen; 3° van de hogere betrekkingen; 4° van de betrekkingen in het hoofdbestuur; dat terwijl de Minister van Financiën voor sommigen van hen de 2 Mei 1941 toegekende benoeming ongeldig heeft verklaard, voor anderen besloot tot de herziening van bepaalde bevorderingen met terugwerking tot 30 Juni 1941, desnoods door benoemingen buiten kader, voor anderen nog tot de herziening van hun administratieve toestand, hij daarentegen, voor verzoeker en twee van zijn collega's die zich in een identieke toestand bevonden, in een brief van 5 November 1946 de toekenning besliste van een vergoeding in geld, als enig middel tot het herstel van de schade welke aan deze gelaedeerde ambtenaren door de onwettige benoemingen was toegebracht;

Overwegende dat waar verscheidene categorieën van ambtenaren nadeel hebben kunnen ondervinden van de in 1941 willekeurig besliste maatregelen, sommigen evenwel maar een voor elk geval hypothetisch en onmogelijke te bepalen schade kunnen hebben doen gelden, terwijl de door verzoeker en door zijn twee collega's geleden schade, wegens de stellige voorkeur die zij onder toepassing van het gebruik hadden kunnen genieten, een speciaal, erg en derhalve buitengewoon karakter vertoont; dat de Minister trouwens het buitengewoon karakter van de schade de 5de November 1946 toegegeven heeft, wanneer hij besliste dat aan verzoeker een vergoeding in geld behoorde te worden verleend; dat de Minister dit buitengewoon karakter de 10de Mei 1951 bevestigd heeft door zijn voorstel om een vergoeding ten bedrage van 50.000 frank toe te kennen; dat uit geen enkel gegeven van het dossier blijkt dat de achtereenvolgende appreciaties van de Minister omtrent de aard van de schade op een dwaling zouden berusten;

Overwegende dat bijgevolg het bedrag van de vergoeding dient te worden vastgesteld naar billijkheid en met inachtneming van alle omstandigheden van openbaar en particulier belang;

Overwegende dat in zijn als het bij de wet geëiste

voorafgaand verzoek te beschouwen schrijven van 6 Februari 1951, verzoeker de betaling vordert van een vergoeding van 360.000 frank verhoogd met de nalatigheidsinteressen; dat hij in zijn beroep vóór de Raad van State integendeel een bedrag eist van 1.048.000 frank;

Overwegende dat zelfs wanneer hij voor aanvragen om herstelvergoeding met betrekking tot een buitengewone schade naar billijkheid uitspraak doet, de Raad van State geen hogere vergoeding mag overwegen dan in het voorafgaand verzoek aan de administratie is geëist;

Overwegende dat bij schrijven van 5 November 1946 de Minister van Financiën de commissie voor onderzoek van de grieven verzocht heeft, hem ter bepaling van de aan Lejeune en zijn twee collega's toekomende vergoeding voorstellen te doen; dat aan de directeur-generaal der Registratie en Domeinen het verzoek gericht werd de door de betreffende drie ambtenaren werkelijk geleden schade in cijfers vast te stellen, eventueel na adviesinwinning van een hypotheekbewaarder; dat tot het ramen van deze schade, die ambtenaar rekening hield met de bijkomende winst welke verzoeker zou hebben verwezenlijkt, met de belastingen die daarvan zouden zijn afgetrokken, met het bijzonder risico verbonden aan zijn verantwoordelijkheid als hypotheekbewaarder, alsmede met de compensatoire interessen; dat hij tot conclusie de 21ste December 1949 de toekenning van een vergoeding van 210.000 frank voorstelde;

Overwegende dat dit voorstel strekt tot algeheel herstel van de door verzoeker geleden schade;

Overwegende evenwel dat deze schade het gevolg is van bijzondere aan de oorlog te wijten omstandigheden; dat door de verschillende wetgevingen strekkend tot herstel van de oorlogsschade zowel aan personen als aan goederen, het principe van de integrale schadeloosstelling slechts in uitzonderlijke gevallen is aangenomen; dat het met de billijkheid niet te verenigen zou zijn de aan verzoeker toegebrachte schade algeheel te vergoeden;

Overwegende dat de aan Lejeune toe te kennen vergoeding billijkerwijze op 100.000 frank kan worden vastgesteld;

Ter zake van de incidentele vraag van de tegenpartij:

Overwegende dat de tegenpartij de 30ste November 1951 gevraagd heeft dat de passages welke zij beledigend acht, uit de memorie van wederantwoord zouden worden geschrapt;

Overwegende dat de bedoelde uitlatingen, ter terechtzitting formeel en zonder voorbehoud werden ingetrokken; dat derhalve geen gronden zijn om over de incidentele vraag uitspraak te doen.

Adviseert:

Artikel 1. — Het is billijk aan verzoeker een vergoeding van 100.000 frank toe te kennen, verhoogd met een interest van 5t.h. te rekenen van de kennisgeving van dit advies.

Artikel 2. — Er is geen grond om uitspraak te doen over het verzoekschrift van de Minister van Financiën van 30 November 1951.

Artikel 3. — (kosten ten laste van de Staat).

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 5 Juli 1952.

Voorzitter : M. De Brabandere.
Raadsheren : M.M. Jacquart en Vanparijs.
Advocaat - generaal : M. Vanhoudt.
Advocaat : Mr. Tahon (Kortrijk).

Wegenverkeer. — Verkeersongeval. — Levenslange ontzegging van verdachte van het recht om een taxi te besturen op grond van onvoldoende gezichtsvermogen.

Levenslange ontzetting van het recht om een taxi te besturen op grond, dat uit een geneeskundig onderzoek van de betrokkene is gebleken, dat zijn rechteroog aangetast is door gezichtszenuwatrofie, waardoor de gezichtsscherpte van dat oog minder dan 2/100 is. Op basis van de door het Internationaal Ophthalmologisch congres van 1950 aangenomen normen ter bepaling van de rijbekwaamheid van autobestuurders, is de geneesheer-deskundige na onderzoek van de gezichtsscherpte van verdachte's beide ogen tot het besluit gekomen, dat het gezichtsvermogen en het visuele veld van verdachte volkomen ontoereikend zijn om het beroep van taxibestuurder uit te oefenen.

O. M. t./Odiel Joseph

Gezien het Arrest van dit Hof, dezelfde kamer, van 10 November 1951, bij hetwelk op tegenspraak de ingestelde beroepen werden aanvaard en, vooraleer verder te beslissen, aangesteld werd als deskundige de heer Jan Kluykens, ogarts, President Rooseveltlaan 14, met opdracht, na de door de wet vereiste eed afgelegd te hebben, de gezichtsvermogens van verdachte te onderzoeken, de gebreken ervan en de invloed van die gebreken op de ruimte van het visuele veld bij verdachte te beschrijven, rekening houdend met zijn bedrijf van taxibestuurder, om van zijn bevindingen en besluiten een met redenen omkleed verslag neer te leggen, onder aanhouding van de beslissing omtrent de kosten ;

Overwegende dat de overtreding van het Algemeen Reglement op het Verkeer, omschreven onder nr 5 der dagvaarding, gepleegd werd op 4 Mei 1949; dat sindsdien meer dan twee jaar verlopen zijn, zodat de strafvordering wegens dit feit teniet gegaan is door verjaring;

Overwegende aangaande de wanbedrijven onder nrs 1, 2, 3 en 4 der dagvaarding, insgelijks gepleegd op 4 Mei 1949, dat de verjaring der strafvordering op geldige wijze binnen de drie jaar der feiten gestuit werd, onder meer door het hoger beroep, door de Procureur des Konings te Kortrijk op 19 Januari 1950 aangetekend, en de dagvaarding, aan verdachte ten verzoeken van de Procureur-generaal bij dit Hof op 29 September 1951 betekend ;

Overwegende dat de eerste rechter op juiste gronden, waarmee het Hof zich verenigt, geoordeeld heeft dat de telastlegging sub Nr 2 niet ten genoegen van rechte bewezen was ;

Overwegende dat de sub Nrs 1, 3 en 4 ten laste gelegde feiten voor het Hof bewezen zijn gebleven, zoals zij door de eerste rechter bewezen werden verklaard en aangenomen ;

Overwegende dat ten onrechte bij het beroepen vonnis beslist werd, dat feit 3 een bestanddeel uitmaakte van feit 1, en, dat er voor die feiten samen met het nu verjaarde feit 5 slechts één straf diende te worden uitgesproken ;

Overwegende dat feit 4 het misdrijf uitmaakt, voorzien bij art. 3 van het Besluit van de Regent dd. 15 Mei 1947, genomen krachtens het Wetsbesluit van 30 December 1946, waarvan art. 30 correctionele straffen stelt op de overtreding van dat Wetsbesluit en de politieverordeningen, door de Koning in uitvoering van dat Wetsbesluit uitgevaardigd ;

Overwegende dat het geneeskundig onderzoek, waaraan verdachte krachtens het arrest dd. 10 November 1951 werd onderworpen, heeft bewezen dat het rechteroog van verdachte aangetast is door gezichtszenuwatrofie, waardoor de gezichtsscherpte van dit oog minder dan 2/100 is; dat op basis van de normen, door het Internationaal Ophthalmologisch Congres van 1950 aangenomen om de rijbekwaamheid van bestuurders van autovoertuigen te bepalen, de geneesheer-deskundige na onderzoek der gezichtsscherpte van verdachte's beide ogen tot het besluit komt, dat het gezichtsvermogen en het visuele veld van verdachte gans ontoereikend zijn om het beroep van taxibestuurder uit te oefenen ;

Overwegende dat op grond van die fysische onbekwaamheid, en daar het gebleken is dat verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan een verkeersongeval, te wijten aan zijn persoonlijke daad, toepassing dient te worden gedaan van art. 2 der wet van 1 Augustus 1924, doch dat, gezien de bevindingen en het besluit van de deskundige, het verbod tot het besturen van een taxi-rijtuig dient te worden beperkt ;

Om deze redenen,

Het Hof, wijzend bij voortzetting op het arrest van 10 November 1951 ;

Bevestigt het bestreden vonnis, waar het verdachte schuldig heeft verklaard aan de telastleggingen sub Nrs 1, 3 en 4; hem van de vervolging heeft ontslagen voor feit nr 2 en hem veroordeeld heeft tot de kosten van de aanleg ;

Doet het voor het overige te niet en, opnieuw wijzend, verklaart de openbare vordering hoofdens feit 5 teniet gegaan door verjaring, veroordeelt verdachte wegens het feit 1 tot een gevangenisstraf van twee maanden en een geldboete van 26 frank, verhoogd met 90 centiemen tot tweehonderd zestig frank of een vervangende gevangenisstraf van acht dagen ;

wegens het feit 3 tot een gevangenisstraf van 8 dagen en een geldboete van 26 frank, vermeerderd met 90 centiemen, aldus tweehonderd zestig frank of een vervangende gevangenisstraf van 8 dagen; wegens het feit 4 tot een geldboete van 26 frank, vermeerderd met 90 centiemen, aldus 260 fr. of een vervangende gevangenisstraf van acht dagen ;

Ontzegt hem levenslang het recht een taxivoertuig te besturen ;

Veroordeelt hem tot de kosten, op het hoger beroep gevallen.

Vlaamse Juristen,

Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

HOF VAN BEROEP TE GENT

4e Kamer. — 10 November 1953.

Voorzitter : M. Van Hoy.

Raadsheren : M.M. Morel de Westgaver en De Groote.

Advocaat-Generaal : M. Bohijn.

Advocaten : Mrs Debra, Tahon en Daerincx.

Kansspel. — « Roulette Saturne »-spel.

Onder de in het onderhavige geval aanwezige en in het arrest vermelde omstandigheden moet het « Roulette Saturne »-spel als strafbaar kansspel worden beschouwd.

O. M. t/ Duchesne, Verhoye en De Wever.

Overwegende dat de verdachten en het openbaar ministerie tegen de drie verdachten tijdig en op gelijke wijze in hoger beroep zijn gekomen;

Overwegend dat, ingaande op de naamloze klacht van een speler die bepaalde inlichtingen bevatte over de wijze waarop het spel « Roulette Saturne » in het Hôtel de la Paix te Menen gedreven werd, de politie-commissaris, na bevonden te hebben dat er voor de croupier mogelijkheid bestond de gang van de kogel of het balletje te veranderen door te duwen hetzij met de ellebogen op de tafel hetzij met de knieën onderaan de tafel, beslag legde op het spel; dat enkele dagen later ter gelegenheid van een onderzoek van de op het spel aangebrachte zegels hij moest vaststellen, dat nieuwe zweijzers aan de tafel waren geplaatst om de bewegingen, die aan de tafel konden gegeven worden, onmogelijk te maken;

Overwegende dat prof. Nicaise, die als deskundige werd aangesteld en het spel en de wijze van spelen grondig onderzocht, tot het besluit kwam dat de « Roulette-Saturne » een kansspel is, wanneer de spelers op de kleur of op niet opeenvolgende «pleins» inzetten, hetgeen hun toegelaten is, en dat wanneer de spelers een nummer «plein» of een «colonne vertical» of «cheval vertical» spelen het een behendigheidsspel is, voor zover nochtans die spelers ertoe bekwaam zijn de nodige berekeningen te maken; dat echter, zoals terecht door de deskundige aangestipt, de exploitant op de onwetendheid der meeste spelers of op de moeilijkheid voor de anderen om de nodige berekeningen te maken speculeert, daar anders de nodige exploitatie van het spel in plaats van renderend te zijn hem op korte tijd ten gronde zou richten;

Overwegend verder dat door de bedrieglijke handelingen, waargenomen door de steller van het proces-verbaal, de eerste en derde verdachten eveneens ten opzichte van de behendige spelers de kansen ongelijk maakten, zodat jegens dezen ook het spel als een kansspel moet aangezien worden; dat het misdadig opzet van de eerste verdachte nog duidelijker in het licht werd gesteld door het feit dat, toen het Hof beslist had tot een demonstratie van het spel over te gaan, hij onder voorwendsel dat een ander zijner toestellen defect was, de motor en de metalen riemschijf, die met de andere benodigheden van het spel « Saturne » verzegeld waren, is komen afhalen; dat dientengevolge terecht de eerste rechter aannam dat de ten laste van eerste en derde verdachten gelegde feiten A en B bewezen waren; dat hij oordeelkundig besliste dat wegens deze feiten slechts een straf, namelijk de zwaarste diende uitgesproken te worden, daar deze feiten het uitwissel zijn van één en het-

zelfde misdadig opzet; dat de straf, door hem op deze verdachten toegepast, aan het Hof rechtmatig voorkomt en dient te worden gehandhaafd, dit met inachtneming van verzachtende omstandigheden, spruitende voor de eerste verdachte uit zijn vorige goed verleden en voor de tweede verdachte uit de afwezigheid te zijnen laste van vroegere zeer zware correctionele veroordelingen; dat evenwel naar het oordeel van het Hof de telastleggingen jegens de tweede verdachte niet ten genoegen van rechte bewezen is gebleven daar hij, in de mening verkerende dat het spel toegelaten was, te goeder trouw handelde; dat terecht de rechtbank de verbeurdverklaring beval van het in beslag genomen spel; dat zij insgelijks de verbeurdverklaring diende te bevelen van het metalen bolletje en de vier harken voor de speeltafel, gereedschappen die tot de dienst van het spel gebruikt werden of bestemd waren en ter zake werden inbeslag genomen;

Om deze redenen,

.....

Het Hof, rechtdoende bij verstek jegens derde verdachte en op tegenspraak tegen de andere verdachten en alle verdere conclusies van de hand wijzend als ongegrond,

Ontvangt het beroep van de verdachten en van het Openbaar Ministerie en, er over beslissende,

Bevestigt het bestreden vonnis in al zijn beschikkingen, wat de eerste en derde verdachten aangaat;

Verklaart met eenparigheid van stemmen verbeurd, benevens het reeds verbeurd verklaard speeltoestel, het metalen bolletje, de vier harken voor de speeltafel, die ter zake werden in beslag genomen;

Doet het vonnis te niet wat de tweede verdachte betreft en, opnieuw wijzende, ontslaat hem van de strafvervolgning zonder kosten;

Doet het bestreden vonnis te niet wat de kosten betreft en, opnieuw wijzende, verwijst eerste en derde verdachten hoofdelijk in de kosten van beide instantiën.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE DENDERMONDE

5e Kamer. — 23 Maart 1954.

Voorzitter : M. Goris.

Rechters : M.M. Rollier en Marijns.

Advocaten : Mrs Maillet en Thuisbaert.

Bezit. — Niet bevaarbare noch vlotbare waterloop. — Begrip « stoornis » — Bedoelde waterloop behoort tot het openbaar domein. — Bezitsvordering niet ontvankelijk.

Door « stoornis » moet worden verstaan iedere materiële handeling of rechtshandeling, die hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks een inbreuk oplevert, insluit of ten gevolge heeft op andermans bezit; het wijzigen van de toestand van een niet bevaarbare noch vlotbare waterloop is aldus een feitelijke stoornis.

Krachtens artikel 4 van de Wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid is een bezitsvordering slechts ontvankelijk voor zover zij o.m. betreft onroerende goederen of zakelijk rechten, die door verjaring kunnen verkregen worden, d.w.z. goederen of rechten die in de handel zijn (artikel 2226 B.W.).

Goederen, die tot het openbaar domein behoren, zijn buiten de handel, kunnen dus niet door ver-

jaring worden verkregen en niet het voorwerp zijn van een bezitsvordering.

Bij de afkondiging van de Wet van 7 Mei 1877 heeft de wetgever weliswaar niet uitdrukkelijk verklaard, dat de bedding van de niet bevaarbare noch vlotbare waterlopen aan de openbare macht toebehooren, maar zowel uit de wordingsgeschiedenis dezer wet als uit haar strekking blijkt, dat dergelijke waterlopen niet eigendom zijn van de oevereigenaren.

Het water dezer waterlopen, dat tot eenieders gebruik dienstig is, dient ingevolge artikel 714 B.W. ongetwijfeld te worden aangemerkt als behorend tot het openbaar domein. De bedding dezer waterlopen, die slechts een bijkomstig gedeelte daarvan is, volgt natuurlijk de aard en het karakter van de hoofdzak en behoort derhalve tot het openbaar domein.

Een bezitsvordering, die in haar geheel betrekking heeft op een waterloop en de daarin aangebrachte wijzigingen, is dienvolgens niet ontvankelijk.

Stad Sint-Niklaas-Waas t/ Thuysbaert.

Gezien de stukken, waaronder het vonnis dezer Rechtbank dd. 8-12-1953, in regelmatige vorm voorgebracht, waarbij onder meer het beroep ontvangen werd, door de behoorlijk daartoe gemachtigde Stad Sint-Niklaas ingesteld tegen het vonnis van de heer Vrederechter van het kanton Sint-Niklaas dd. 22 December 1952;

Overwegende dat oorspronkelijke aanlegger Thuysbaert L. in zijn inleidende dagvaarding dd. 23 October 1952 aanvoert dat hij eigenaar is van een woonhuis met aanhorigheden, erf, grond en huis, gelegen te Sint-Niklaas aan de Kokkelbeekstraat 72; kadastraal bekend Sectie E nr 1706 g en 1710 e, groot 12 a. 40 ca.; dat de tuin, achter het huis gelegen, aan de Oostkant is afgesloten door een muur, doch dat evenwel aan gene zijde van die muur een strook grond van ongeveer 20 m² gelegen is, die hem eveneens toebehoort; dat deze strook grond van het naburig erf gescheiden is door een gracht, waarvan hij ook de mede-eigendom bezit, en die de scheidingsgrens vormde tussen zijn eigendom en die van zijn overbuur;

Overwegende dat L. Thuysbaert er zich verder over beklagt dat in de maand Juni 1952 de stad Sint-Niklaas eigenmachtig en buiten het weten van aanlegger bedoelde gracht heeft gedempt en door een riolering vervangen; dat deze stoornis van het bezit van aanlegger als eerste en onmiddellijk gevolg heeft gehad, dat elk uiterlijk teken van scheiding tussen de aanpalende eigendommen verdwenen is en dienvolgens zowel de gedempte gracht als de daaraan palende aan legger toebehorende strook grond door de naburen ingepalmd werd voor het aanleggen van een private rijweg en met deze rijweg verenigd;

Overwegende dat de oorspronkelijke eis van Thuysbaert L., ingeleid bij exploit van deurwaarder H. Van Puyvelde te Sint-Niklaas dd. 23 October 1952, strekt om «te horen zeggen voor recht dat verzoeker in het bezit zal gehandhaafd worden en het vrije genot zal behouden van de strook grond, gelegen aan de overkant van zijn ten Oosten staande tuinmuur, alsmede de mede-eigendom van de gracht, die vóór de bezitsstoornis zijn erf van dat van zijn overbuur scheidde; dienvolgens de stad Sint-Niklaas te horen veroordelen om op haar kosten de vóór de stoornis bestaande toestand te herstellen en, zo niet de voor dezen bestaande gracht opnieuw te graven, alleszins een nieuwe zichtbare en duurzame scheidingslijn te trekken tussen de eigendom van verzoeker en die der aanpalende eigenaars, zodat het voor derden onmogelijk zal zijn

gebruik te maken — hetgeen nu het geval is — van verzoekers eigendom; en voor het geval de Stad Sint-Niklaas in gebreke mocht blijven zulks te doen binnen de acht dagen na de betekening van het te wijzen vonnis, haar te horen veroordelen tot betaling aan aanlegger van een som groot 50 fr. per dag vertraging»;

Overwegende dat de eerste rechter bij het vonnis waarvan beroep, de stad Sint-Niklaas veroordeeld heeft om binnen de maand na de betekening van het vonnis op haar kosten een zichtbare en duurzame afscheiding op te trekken op de scheidingslijn van aanleggers erf met de gracht, die de stad Sint-Niklaas door riolen heeft vervangen, met dien verstande dat deze scheidingslijn zal opgetrokken worden op de middellijn van de gracht; en zulks op straf van betaling ener som groot 50 fr. per dag vertraging;

Overwegende dat, zoals reeds vermeld bij vonnis van deze rechtbank dd. 8 December 1953, L. Thuysbaert wel degelijk een bezitsvordering instelt, dat inderdaad bij beoordeling van de aard ener vordering de Rechtbank zich moet laten leiden door het werkelijk doel van de eis, veeleer dan door de gebruikte bewoordingen en uitdrukkingen; dat, indien L. Thuysbaert terloops aanspraak maakt op de mede-eigendom van de scheidingsgracht, hij dan toch in feite het bezit en het vrije genot van de besproken strook beoogt en nastreeft; dat zijn eis dus niet indruist tegen artikel 5 van de wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid (zie Garsonnet et Cezar Bru «Procédure civile», T. I, nrs 412, bl. 637);

Overwegende dat door «stoornis» dient te worden verstaan «iedere materiële — of rechtshandeling, die hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks een inbreuk oplevert, insluit of ten gevolge heeft op andermans bezit (Garsonnet et C. Bru, T. I, n° 413, bl. 641); dat aldus het wijzigen van de toestand van een niet bevaarbare noch vlotbare waterloop een feitelijke stoornis oplevert (civ. 30-11-1903, D.P. 1904 I 184, S. 1908, I, 170; Garsonnet et Cezar Bru, T. I, bl. 639, voetnota n° 16 onder n° 412, met de uitgebreide aldaar aangehaalde rechtspraak; zie ook Req. 4-11-1846, D.P., 1948 I 54; civ. rej. 7-6-1848, D.P., 1848 I 121; zie ook in dezelfde zin Aubry et Rau T. II, bl. 234);

Overwegende dat de aan de stad Sint-Niklaas verweten handelwijze dus wel een stoornis, een feitelijkheid (voie de fait) oplevert;

Overwegende dat bedoelde beek onbetwistbaar een niet bevaarbare noch vlotbare waterloop is (zie art. 1 der wet van 15-3-1950), die als dusdanig in de stedelijke atlas der waterlopen vermeld staat en op het kadaster bekend is, zoals door beroepster wordt gesteld in haar brief van 10-12-1952, bl. 4; dat beide partijen dienaangaande trouwens volledig accoord gaan, zoals blijkt uit de voorgebrachte bescheiden, overgelegde plans en gewisselde besluiten (zie De Page, T.V., bl. 671, n° 768 en 769 voetnota 3; M. Vauthier «Précis de Droit admin., uitgave 1950, n° 352, 354 en 355);

Overwegende dat naar luid van artikel 4 der wet van 25-3-1876 op de bevoegdheid een bezitsvordering slechts ontvankelijk is, onder meer voor zover zij betrekking heeft op onroerende goederen of zakelijke rechten, die door verjaring kunnen verkregen worden, dit wil zeggen op goederen of rechten die in de handel zijn (zie artikel 2226 B.W.);

Overwegende dat de goederen, die tot het openbaar domein behoren, buiten de handel zijn, dus niet door verjaring kunnen verkregen worden en ook niet het voorwerp kunnen zijn van een bezitsvordering (zie Rép. prat. dr. b., V° Domaine, n° 250 tot 273 en de uitgebreide aldaar aangehaalde rechtsleer en rechtspraak; zie vooral n° 259; Laurent, T. VI, n° 56;

Cass., 4 Juli 1889, Pas. I, 269; zie ook Kluyskens, Zakenrecht, blz. 66, n° 62; Garsonnet et Cezar Bru, T. I, n° 420; M. Vauthier, Précis de Droit administratif, uitgave 1950, p. 397, n° 284);

Overwegende dat bij het afkondigen der wet van 7 Mei 1877 de wetgever wel is waar niet uitdrukkelijk heeft verklaard, dat de bedding der niet bevaarbare noch vlotbare waterlopen aan de openbare macht toebehoorden; dat echter uit de wordingsgeschiedenis dezer wet blijkt dat de Centrale Sectie der Kamer van Volksvertegenwoordigers (Pasinomie 1877, blz. 88) van oordeel was dat de oevereigenaars geen eigendomsrecht op deze waterlopen konden doen gelden; dat zelfs een amendement, dat tot doel had hun dit recht toe te kennen, door de Kamer van Volksvertegenwoordigers verworpen werd; dat trouwens al de bepalingen dezer wet uitwijzen, dat zij gemaakt werden in het uitsluitend belang van de gemeenschap en ten nutte van landbouw, nijverheid en ieder andere menselijke activiteit; dat derhalve uit deze wet dient te worden afgeleid dat dergelijke waterlopen niet eigendom zijn van de aanpalende eigenaars;

Overwegende verder, dat het water dezer waterlopen, dat tot een ieders gebruik dienstig is, ongetwijfeld als behorend tot het openbaar domein, dient te worden aangemerkt ingevolge artikel 714 B.W. (zie De Page, T. V, n° 767; Planiol, T. I, n° 2189 en 2416; Planiol et Ripert, T. III, n° 492; Cass. 2 December 1948, Pas. I, 690; M. Vauthier, loc. cit., n° 354, p. 483); dat de bedding dezer waterlopen, die toch maar het bijkomstig gedeelte ervan is, gans natuurlijk de aard en het karakter van de hoofdzak overneemt (accessorium sequitur principale);

Overwegende dat, alhoewel dienaangaande betwistingen en meningsverschillen ontstaan zijn tussen de meest gezaghebbende rechtsgeleerden, waaraan de wet van 15 Maart 1950 geen definitieve oplossing heeft gegeven, er dus aanleiding bestaat om met de overgrote meerderheid der Belgische rechtspraak aan te nemen, dat de bedding der niet bevaarbare noch vlotbare waterlopen ten minste tot op het ogenblik der afschaffing van deze waterloop (zie art. 14 wet 15 Maart 1950) tot het openbaar domein behoort (zie o.m. Cass., 10 Juli 1855, Pas. I, 325; Cass., 2 December 1948, Pas. I, 690; Beroep Brussel, 9 Januari 1935, Pas. 1935, II, 159; Beroep Brussel, 14 Februari 1871, Pas. II, 161; 28 December 1906, Pas. 1907, II, 144; 8 Januari 1904, Pas. 1904, II, 165; 29 November 1890, Pas. 1891, II, 164; Beroep Luik, 5 Februari 1880, Pas. 1880, II, 313; Beroep Gent, 6 Juli 1872, Pas. 1872, III, 333; zie ook in zelfde zin: Arlon, 10 Juli 1913, Jur. Liège 1923, 251; Cass. 13 October 1904, Pas. 1905, I, 7; 27 Juli 1885, Pas. 1885, I, 242; 22 Juli 1883, Pas. 1883, T. I, 286; 11 Juli 1865, Pas. 1865, I, 263; 21 October 1856, Pas. 1857, I, 26; 23 April 1852, Pas. 1852, I, 245; Giron, Droit administratif, T. II, n° 1267, en Giron, Dictionnaire, T. I, p. 259-260; M. Vauthier, Précis de Droit administratif, uitgave 1950, n° 354, met rechtspraak, aangehaald in voetnota 5; Rép. Prat., V°, Eaux, n° 471 tot 484 en vooral 473, alsook V°, Domaine, n° 129 en volgende en vooral n° 134 met aangehaalde referenties,, alsook 136 met uitgebreide rechtspraak; zie ook Georges Marcotty, Des droits des riverains sur le cours d'eau non navigable ni flottable, artikel verschenen in de Belg. Jud. 1913, kol. 1297 en volgende, en vooral kol. 1301, waar hij soortgelijke toestanden bespreekt en de rechtspraak van het Hof van Beroep nagaat, uitgelokt door de welving der Senne doorheen de stad Brussel; contra: o.m. Kluyskens, Zakenrecht, bl. 42 en 43, n° 37, met rechtspraak en rechtsleer; zie ook het artikel van Leo Lindemans in R. W. van

29 April 1951, kol. 1249 en volgende; verder: Laurent, Orban, Wodon en anderen);

Overwegende dat de bezitsvordering van L. Thuysbaert dus niet ontvankelijk is, daar zij in haar geheel betrekking heeft op bedoelde waterloop en de hierin aangebrachte wijzigingen; dat zelfs, indien deze waterloop sedert onheugelijke tijden als feitelijke afscheiding van geïntimeerde's erf diende, L. Thuysbaert om de hiervoor uiteengezette redenen uit deze toestand niet het minste recht putten kan en er thans niet mag op steunen om de oprichting van enige andere afscheiding te vorderen (zie Marcotty, loc. cit., eveneens kol. 1301, waar aanverwante gevallen behandeld worden);

Overwegende dat het beroep derhalve gegrond voorkomt;

Om deze redenen:

De Rechtbank, rechtdoende in hoger beroep, alle verdere en tegenstrijdige besluiten verwerpende, verklaart het beroep gegrond, dienvolgens doet het vonnis a quo te niet en, doende wat de eerste rechter had behoren te doen, verklaart de oorspronkelijke vordering niet ontvankelijk;

Veroordeelt geïntimeerde tot de gerechtskosten van beide instantiën.

BUREGRLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer. — 4 Februari 1954.

Voorzitter: M. Janssens.
Rechters: M.M. Sury en Gepts.
O.M.: M. Lens.

1. **Willige rechtspraak.** — Tussenkoms van belanghebbende. — Omzetting van willige rechtspraak in eigenlijke rechtspraak.
2. **Voornamen.** — De vader is alléén bevoegd de voornamen te kiezen van een uit het huwelijk geboren kind. — Onbevoegde opgave van de voornamen door de moeder bij de aangifte van de geboorte. — Vordering van de vader tot verbetering van de geboorte-akte. — Bevoegdheid van de Rechterlijke macht. — Geen eigenlijke verandering van voornamen in de zin van de wet van 11-21 Germinal jaar XI.
1. *Een partij, die er belang bij heeft, is gerechtigd tussen te komen in een rechtspleging van willige rechtspraak met het doel haar rechten te vrijwaren. Geen enkele wettekst verbiedt zulks. Dergelijke tussenkoms heeft ten gevolge, dat de willige rechtspraak in eigenlijke rechtspraak wordt omgezet. Opgemerkt moet worden dat volgens art. 856 Rv. de Rechtbank de oproeping van de belanghebbende partijen moet bevelen; zodanige oproeping, die bij dagvaarding moet geschieden, zet ook de willige rechtspraak in eigenlijke rechtspraak om. Er is geen reden, waarom een partij, die eventueel kan gedwongen worden tussen te komen, niet vrijwillig zou kunnen tussenkomen.*
2. *De Rechterlijke Macht is bevoegd kennis te nemen van een geschil omtrent de vraag, wie van de vader of de moeder gerechtigd is de aan een uit het huwelijk geboren kind te geven voornamen te kiezen; dit is een geschil over een burgerlijk recht, dat krachtens art. 92 der Grondwet bij uitsluiting behoort tot de kennismening van de Rechterlijke Macht. De Uitvoerende Macht is niet bevoegd over een dergelijk geschil te beslissen; het betreft hier niet de veran-*

dering van voornamen, bedoeld bij de wet van 11-12 Germinal jaar XI.

Staaude het huwelijk, oefent de vader alléén de ouderlijke macht uit (art. 373 B.W.); de keuze van de voornamen van het kind behoort zonder twijfel tot de rechten, die voortspruiten uit de ouderlijke macht. Wanneer een ander (i.c. de moeder) tegen de wil van van de vader bepaalde voornamen aan het kind wil geven of geeft, is de vader gerechtigd, ofwel ter voorkoming daarvan erkenning van zijn rechten te vorderen in kortgeding, ofwel, indien de geboorteakte reeds is opgemaakt, een vordering tot verbetering dezer akte in te stellen. De ambtenaar van de Burgerlijke Stand is in dergelijk geval bij de aangifte van de geboorte van het kind in dwaling gebracht en heeft dienvolgens bij vergissing in de geboorteakte de voornamen vermeld, opgegeven door iemand, die daartoe niet bevoegd was.

Het vonnis, waarbij de verbetering van de geboorteakte wordt bevolen, komt neer op het herstellen van een misverstand en beveelt niet een eigenlijke verandering van voornamen, zodat het geval ligt buiten de toepasselijkheid van de wet van 11-21 Germinal jaar XI.

De V. en Br.

Overwegende dat het namens dhr D. V. ingediende verzoekschrift er toe strekt te horen bevelen, dat de geboorteakte van de zoon van partijen Thierry Alfred Marie Robert D. V., zal gewijzigd en verbeterd worden derwijze dat men zal lezen: « Michel, André, Jean, Frank », in plaats van « Thierry, Alfred, Marie, Robert »;

Overwegende dat het namens Mevrouw M.B. ingediende verzoekschrift er toe strekt als tussenkomende partij ontvangen te worden in de willige rechtspleging, aanhangig gemaakt door haar echtgenoot en strekkende tot wijziging van voormelde geboorteakte; dat deze partij de Rechtbank verzoekt zich onbevoegd te verklaren de gevraagde wijziging te bevelen;

Overwegende dat de heer Procureur des Konings de ontvankelijkheid van het verzoekschrift in tussenkomst betwist; dat dhr D. V. integendeel deze beweerde niet-ontvankelijkheid niet opwerpt;

Overwegende dat men niet inziet waarom ene partij, die er belang bij heeft, niet zou mogen tussenkomen in een rechtspleging van willige rechtspraak met het doel hare rechten te vrijwaren, dat geen enkele wettekst dit verbiedt; dat dergelijke tussenkomst ten gevolge zal hebben de willige rechtspraak in eigenlijke rechtspraak om te zetten, dat in casu dient opgemerkt te worden dat volgens art. 856 R. v. de Rechtbank de oproeping van de belanghebbende partijen mag bevelen; dat dergelijke oproeping, die door dagvaarding moet geschieden, ook de willige rechtspraak in eigenlijke rechtspraak omzet, dat men derhalve niet zou begrijpen waarom een partij, die gebeurlijk kan gedwongen worden tussen te komen, dit niet vrijwillig zou kunnen doen;

Overwegende dat het verzoekschrift in tussenkomst van Mevrouw B. aan de andere partij niet betekend werd, deze dit echter niet opwerpt en verklaart afschrift van bedoeld verzoekschrift ontvangen te hebben;

Overwegende dat dhr D. V. aanvoert, dat een zoon uit het huwelijk van partijen geboren is op 12 November 1953, dat partijen gescheiden leven ingevolge het instellen door Mevrouw B. van een eis, strekkende tot scheiding van tafel en bed, dat hij eerst daags na de geboorte ervan verwittigd werd en dat, toen hij zich

op 13 November 1953 op de burelen van de Burgerlijke Stand begaf, hij aldaar moest vernemen dat de aangifte van geboorte reeds had plaats gevonden en dat aan het kind vier voornamen waren gegeven, die hij niet gekozen had; dat hij hiertegen protest aantekende bij zijn echtgenote en dat hij in de kliniek voor kraamvrouwen vernam, dat zijn echtgenote en haar familieleden aan het personeel hadden verzekerd dat de vader afwezig was;

Overwegende dat Mevrouw B. voorhoudt dat de Rechtbank niet bevoegd is om de gevraagde wijziging te bevelen; dat het inderdaad zou gaan om een algehele verandering van voornamen, tot dewelke alleen de uitvoerende macht bevoegd is op grond van de wet van 11-21 Germinal jaar XI; dat de Rechtbank slechts zou bevoegd zijn om verbeteringen te bevelen, zoals verkeerde schrijfwijzen;

Overwegende dat het middel van onbevoegdheid niet opgaat; dat het hier gaat over een betwisting nopens het feit, te weten wie van beide partijen gerechtigd was de voornamen van het kind te kiezen en derhalve over een geschil nopens burgerlijke rechten, dat uitsluitend tot de bevoegdheid van de rechterlijke macht behoort (art. 92 G.W.); dat de uitvoerende macht niet vermag te beslissen, dat de ene of andere partij gerechtigd was of niet de voornamen van het kind te kiezen om alzo de verandering van voornamen te verlenen of te weigeren;

Overwegende dat, indien moest aangenomen worden dat de vader alléén gerechtigd was de voornamen aan het kind te geven, het geen twijfel zou doen lijden dat de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand bij de aangifte in dwaling werd gebracht en dat hij derhalve « bij vergissing » de voornamen, aangegeven door een persoon, die daartoe geen macht bezat, in de geboorteakte vermeldde; dat in dit geval het vonnis, dat de verbetering zou bevelen, er op zou neerkomen een misverstand te herstellen en niet een eigenlijke verandering van voornamen te bevelen; dat het dus, in casu, werkelijk gaat over de verbetering van de geboorteakte, zodat de wet van 11-21 Germinal jaar XI niet van toepassing is;

Overwegende dat eigenlijk nog kan opgemerkt worden dat de verandering van naam op grond van bedoelde wet geen terugwerkende kracht heeft, wanneer het verzoek van de vader tot doel heeft in de geboorteakte de voornamen van het kind te zien opnemen, die het sedert zijn geboorte had moeten dragen;

Overwegende dat de vader alleen de ouderlijke macht uitoefent tijdens het huwelijk (373 B.W.); dat de keuze der voornamen ontegensprekelijk deel uitmaakt van de rechten, die de vader uitoefent ingevolge de ouderlijke macht; dat, wanneer een derde tegen de wil van de vader bepaalde voornamen aan het kind wil geven of geeft, de vader gerechtigd is ofwel tevoren op te treden om zijn rechten in kortgeding door de heer Voorzitter der Rechtbank te horen erkennen, ofwel, indien de geboorteakte reeds opgemaakt is, een eis strekkende tot verbetering dezer akte in te stellen (Perreau « Le droit au nom » blz. 438 en 439);

Overwegende dat Mevrouw B. aangaande de feitelijke toestand doet opmerken dat sedert het bevel in kortgeding dd. 30 Juni 1953, waarbij zij gemachtigd werd een afzonderlijke verblijfplaats te betrekken, haar echtgenoot geen teken van leven, noch van berouw, noch van toenadering gaf; dat hij op de morgen zelf van de bevalling door een aangetekende spoedbrief hiervan in kennis werd gesteld en dat daags daarna de aangifte van de geboorte door de diensten van de kliniek voor kraamvrouwen gedaan werd; dat zij beweert dat de voornamen door haar werden gekozen

en niet ontkent dat de drie laatste voornamen die van haar familieleden zijn;

Overwegende dat dient opgemerkt te worden dat Mevrouw B. vóór het instellen van haar eis strekkende tot scheiding van tafel en bed zich reeds gewend had tot de Heer Voorzitter der Rechtbank om bij toepassing van art. 214 j. B.W. een afzonderlijke verblijfplaats te mogen betrekken; dat zij van deze eis afgewezen werd;

Overwegende dat zonder de grieven van deze partij te beoordelen het nochtans vaststaat, dat zij het initiatief nam van de scheiding of ten minste dat zij aan deze scheiding een wettelijk karakter gaf; dat derhalve haar echtgenoot tijdens de rechtspleging van scheiding van tafel en bed geen verplichting had haar te bezoeken; dat trouwens de wijze, waarop hem de geboorte van zijn zoon werd aangekondigd, voldoende de gevoelens doet kennen, die zijn echtgenote tegenover hem koestert;

Overwegende dat ook vaststaat dat de aangifte van geboorte daags na de geboorte geschiedde, terwijl de wettelijke termijn drie dagen is na de bevalling (die van de bevalling niet inbegrepen); dat er derhalve niet het minste spoedvereiste bestond om de geboorte aan te geven; dat het de meest elementaire plicht was voor mevrouw B. haar echtgenoot te raadplegen nopens de voornamen van het kind; dat het opmerkelijk is, dat peter en meter in haar familie werden gekozen tegen alle gebruiken in, zodat de grootvader langs vaderszijde uitgesloten werd; dat de tweede en derde voornaam die van de peter en meter zijn en de vierde die van de grootvader van moederszijde;

Overwegende dat deze handelwijze niet te rechtvaardigen is, dat zelfs in de veronderstelling dat de vader nog op de dag zelf van de geboorte verwittigd werd, hetgeen onwaarschijnlijk voorkomt, zijn echtgenote gemakkelijk de aangifte tot op Zaterdag 14 November 1953 had kunnen uitstellen om hem te raadplegen;

Overwegende dat uit het vóóroverwogene blijkt, dat de rechten van de vader wetens en willens miskend werden;

Overwegende dat de Rechtbank het niet nuttig acht de bijeenroeping van de familieraad te bevelen; dat zij nochtans de hoop koestert dat door de persoonlijke verschijning van de partijen een accoord zal kunnen bewerkstelligd worden;

Om deze redenen,

De Rechtbank, na erover beraadslaagd te hebben, alle verdere en strijdige besluiten verwerpend, voegt samen wegens verknochtheid de bij de hierboven vermelde verzoekschriften gedane verzoeken;

Verklaart het verzoek in tussenkomst ontvankelijk;

Verklaart zich bevoegd om van het verzoek van partij D. V. kennis te nemen en, vooraleer verder te beslissen, beveelt de persoonlijke verschijning van partijen en stelt deze vast op Donderdag 18 Februari 1954, om 9 uur.

Zegt dat de uitspraak van dit vonnis in aanwezigheid van de pleitbezorgers van partijen als betekening zal gelden, wat betreft de persoonlijke verschijning van partijen.

Houdt de beslissing omtrent de kosten aan.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

1e Kamer. — 24 Maart 1954.

Voorzitter : M. Meulemans.

Rechters : M.M. Boye en Helleputte.

Woonplaats. — Vereisten daartoe. — Inschrijving in bevolkingsregisters niet voldoende. — Nietigheid van een exploit, dat niet is uitgebracht aan de werkelijke woonplaats.

De woonplaats is de plaats, waar iemand het centrum van zijn belangen en van zijn zaken heeft; het is doorgaans, doch niet noodzakelijk de plaats, waar hij zich in de bevolkingsregisters heeft laten inschrijven; deze inschrijving is immers niet beslissend; de werkelijke en wettelijke woonplaats, die eventueel de plaats van het verblijf en de vestiging is, kan elders zijn dan in de gemeente, waar de betrokkene zich heeft laten inschrijven.

De gemeente van laatste inschrijving kan niet als woonplaats van de betrokkene worden aangemerkt, wanneer zijn bedoeling om zijn hoofdverblijf aldaar te vestigen niet uit de bestanddelen der zaak voortvloeit.

Een aan het in de bevolkingsregisters ingeschreven adres uitgebracht exploit, dat echter niet de werkelijke woonplaats is, is nietig, ook al heeft de deurwaarder een afschrift van het exploit gezonden aan de werkelijke woonplaats (i.c. in Belgisch Kongo), echter zonder de in art. 73 Rv. voorgeschreven termijn in acht te nemen.

t' Serclaes de Wommersom t/ De Watering van Oplinter.

Gezien de processtukken en namelijk het vonnis, bij verstek wegens nalatigheid te verschijnen op 26 Maart 1952 tussen partijen door de eerste kamer dezer Rechtbank uitgesproken, waarbij het beslag onder derden, ten laste van eiser in verzet in handen van de genaamde Janssens Kamiel en Louis bij geboekt exploit van deurwaarder Dotremont op 23 Februari 1952 betekend, geldig en van waarde verklaard werd; bij gemotiveerd en behoorlijk betekend verzoekschrift

Overwegende dat voormeld vonnis op 28 Juni 1952 bestreden werd; dat dit verzet regelmatig en tijdig is ingesteld en de ontvankelijkheid daarvan trouwens niet betwist wordt;

Overwegende dat luidens artikel 4 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Koninklijk Besluit n° 300, dd. 30 Maart 1936, artikel 1) de dagvaarding aan de persoon of aan de woonplaats dienen betekend te worden; dat de woonplaats de bijzonderste vestiging is van een persoon, het centrum van zijn belangen en van zijn zaken; dat deze woonplaats doorgaans, doch niet noodzakelijk de plaats is, waar men zich in de bevolkingsregisters laat inschrijven; dat deze inschrijving immers geen beslissend feit uitmaakt en de werkelijke en wettelijke woonplaats, die eventueel het verblijf en de huisvesting veronderstelt, een andere plaats kan zijn dan die, waar men zich feitelijk heeft laten inschrijven (Van Lennep, blz. 19, n° 3, 132 en 133);

Overwegende dat de laatst ingeschreven woonplaats niet als de werkelijke woonplaats van een persoon kan aangezien worden, wanneer de bedoeling van de betrokkene zijn hoofdverblijf aldaar te vestigen niet uit de bestanddelen der zaak voortvloeit (Verbreking, 11 Februari 1926, Pas. 1926, I, 239; Pand. Belges, V°

Exploits-matière civile, n^{rs} 428 en 432; zie ook Rép. Prat. Droit Belge V^o Exploit n° 378);

Overwegende dat het kasteel van Wommerson, waar het beslag onder derden ter zake betekend werd, niet als woonplaats van eiser in verzet kan aangezien worden; dat benevens het feit dat voormeld kasteel totaal verlaten en onbewoond is uit de omstandigheden der zaak duidelijk blijkt dat de optredende deurwaarder volkomen op de hoogte was, niet alleen van het feit, dat eiser in verzet er niet meer woonde, maar insgelijks dat hij in Belgisch Kongo op een bepaald adres verbleef, namelijk « Katanga-Kaniama sur B. C. K. » aan welk adres hij trouwens een afschrift van zijn exploiten heeft opgestuurd om de reden, die hij onder meer in het exploit van 1 Maart 1952 zelf vermeldt, namelijk « aangezien eerste betekende (thans eiser in verzet) verblijft in Belgisch Kongo... »;

Overwegende dat deze verzending van een afschrift van het exploit naar Belgisch Kongo niet gedaan werd met inachtneming van de door de wet gestelde termijnen, namelijk vier maanden (art. 73 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, K. B. n° 300, van 30 Maart 1936, art. 3);

Overwegende dat de bewering van eiser in verzet, dat hij niet tijdig van de tegen hem ingestelde vordering is verwittigd geworden derwijze dat hij zijn verweermiddelen behoorlijk kon doen gelden, in deze voorwaarden gegrond is;

Dat het exploit tot van-waarde-verklaring van het beslag onder derden immers op 1 Maart 1952 aan de afgevaardigde van het college van schepenen te Wommerson betekend werd enerzijds en dat een afschrift van dit exploit bij aangetekende, doch gewone verzending per boot aan het adres van eiser in verzet in Belgisch Kongo gestuurd werd anderzijds; dat het vonnis bij verstek tegen thans-eiser in verzet reeds op 26 Maart 1952 uitgesproken werd;

Overwegende dat, nu de gedane rechtspleging om de hierbovenvermelde reden, namelijk schending van artikel 73 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering nietig is, het verzet gegrond is, dat er in deze voorwaarden geen aanleiding bestaat om de bij wijze van behulpvordering ingestelde wedereis van aanlegger op verzet te onderzoeken;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Alle verdere besluiten van de hand wijzende;

Ontvangt het verzet en verklaart het gegrond; doet het bestreden vonnis te niet in zijn geheel;

Verklaart ongeldig en zonder waarde het beslag onder derden in handen van de genaamde Janssens Camiel en Louis, landbouwers te Wommerson, door exploit van deurwaarder Dotremont te Tienen de dato 23 Februari 1953 betekend;

Verwijst verweerster in verzet in de gedingskosten.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

CORRECTIONELE RECHTBANK TE ANTWERPEN

10e Kamer bis — 1 Juni 1954.

Voorzitter : M. Roevens.

Rechters : M.M. De Kepper en Daems.

O.M. : M. Krings.

Advocaten : Mrs van Lidth de Jeude, Van der Donckt, Tricot, Percy, Goemans, De Baeck, Pollet, Speyer, Verbaet, Koll-Moreau, Van Hoecke en Goethals.

Wisselcontrôle. — O.M. kan alleen vervolgen op verzoek van de Raad van Beheer van het Belgisch-Luxemburgs Instituut van de Wissel. — Publiekrechtelijke taak van het Instituut, dat een orgaan van de Staat is. — De Raad kan zijn bevoegdheid om vervolging te verzoeken niet aan anderen overdragen.

Ingevolge artikel 6 van het wetsbesluit van 6 October 1944, betreffende de contrôle op de wissel, kunnen overtredingen van de contrôlebepalingen door het O.M. alleen vervolgd worden op verzoek van het Belgisch-Luxemburgs Instituut van de Wissel. Deze wetsbepaling is een uitzondering op het algemeen beginsel van ons Strafrecht, krachtens hetwelk de bevoegdheid om te vervolgen, uitsluitend toekomt aan het O.M., hetgeen in zich sluit niet alleen de uitoefening van de strafvordering maar eveneens de beslissing omtrent de wenselijkheid van vervolging. Daar deze wetsbepaling wezenlijk afwijkt van een beginsel van strafvordering, dient zij beschouwd te worden als zijnde van openbare orde.

Door de wettelijke bepalingen wordt niet alleen elk materieel vervoer over de grens onderworpen aan de toelating van het Instituut, maar ook elke daad waarbij een rechtsband geschapen wordt, strekkende tot wijziging van het vermogen van een ingezetene ten aanzien van een buitenlands goed of van een buitenlander.

Inzake wisselcontrôle geldt het beginsel « alles wat niet toegelaten wordt door het Instituut is verboden ».

Het Instituut is met een publiekrechtelijke taak belast; het is een orgaan van de Staat. De tot zijn taak behorende werkzaamheden worden beheerst door het publiekrecht met uitsluiting van het privaatrecht.

Bij artikel 3 van het organiek wetsbesluit is de uitoefening van de publiekrechtelijke bevoegdheden van het Instituut opgedragen aan de Raad van Beheer.

Krachtens de principes van ons recht inzake overdracht van bevoegdheid kan deze slechts geschieden krachtens een wetsbepaling waarbij zulks wordt toegelaten. Geen enkele wetsbepaling laat aan de Raad van Beheer toe zijn bevoegdheid om te verzoeken dat het O.M. zal vervolgen aan anderen over te dragen. Indien het verzoek om te vervolgen is gedaan niet door de Raad van Beheer van het Instituut maar door ondergeschikten, is dat verzoek derhalve nietig en dus ook de op dat nietige verzoek door het O.M. ingestelde strafvordering.

O.M. t/ Therkezan en cs.

A. Zaak I :

Wat betreft de telastleggingen onder A. B. C. (inbreuken op de Wisselcontrôle) :

Overwegende dat artikel 6 van het Wetsbesluit van

6 October 1944, betreffende de contrôle op de wissel (gewijzigd, doch niet op dit punt, door het Wetsbesluit van 4 Juni 1946) bepaalt dat de vervolging uitgeoefend wordt ten verzoeken van het Belgisch-Luxemburgs Instituut van de Wissel;

Overwegende dat de openbare vordering, die, zoals in het gemeene recht aan het Openbaar Ministerie voorbehouden blijft, door dit laatste nochtans niet kan ingesteld worden, zolang het Instituut voor de Wissel geen verzoek om te vervolgen ingediend heeft (Verbreking 4 Juli 1949, met conclusies adv. gen. Hayoit de Termicourt, Pas. I 503, Verbr. 2 September 1952, Bull. Jur. 1952, p. 766);

Overwegende dat bijgevolg, indien het Openbaar Ministerie enerzijds zijn volledige bevoegdheid bewaart in negatieve zin, te weten de zaak zonder gevolg te laten, zelfs in geval van verzoek om te vervolgen, het Openbaar Ministerie anderzijds gedeeltelijk verbonden is in zijne positieve beslissing tot het instellen van vervolgingen, vermits deze beslissing enkel kan genomen worden op een voorwaarde, te weten het indienen van een verzoek door het Instituut

Overwegende dat door deze wetsbepaling aldus uitzondering wordt gemaakt op het algemene principe van ons strafrecht, krachtens hetwelk uitsluitend aan het Openbaar Ministerie de bevoegdheid toekomt om strafrechtelijk te vervolgen, hetgeen insluit niet alleen het uitoefenen zelf der openbare vordering, maar eveneens de bevoegdheid om te beslissen of vervolgingen gewenst voorkomen of niet;

Overwegende dat deze wetsbepaling door het feit dat zij op essentiële wijze een grondbeginsel der strafrechtelijke procedure aantast, dient beschouwd te worden als zijnde van openbare orde (cfr. De Page, L. I, T. II, par. 90-91: «...est d'ordre public une loi qui touche aux intérêts essentiels de l'Etat ou de la collectivité... qui touche aux principes mêmes de l'organisation sociale et de sa stabilité.»);

Overwegende dat te dien opzichte ook rekening dient te worden gehouden met het algemene stelsel en de strekking van de wetgeving, waarvan bedoelde bepaling deel uitmaakt;

Dat inderdaad deze elementen hun terugslag kunnen hebben op het karakter van openbare orde dezer bepaling;

Overwegende dat de ontleding dezer wetgeving aantoonst dat zij zeer ver strekkend is en de wisselcontrôle een zeer omvangrijk domein omvat;

Dat inderdaad de inhoud van artikel 1 Wetsbesluit van 6 October 1944, betreffende de wisselcontrôle, de artikelen 4, 6, 7, 8, Regentsbesluit van 6 October 1944, gewijzigd door Regentsbesluit van 16 Maart 1945, R.B. 4 Juni 1946 en K.B. 27 Juli 1951), er op neerkomt aan de toelating van het Instituut te onderwerpen niet alleen elk materieel vervoer over de grens, maar tevens elke daad waarbij een rechtsband geschapen wordt, strekkende tot wijziging van het vermogen van een ingezetene betreffende een buitenlands goed of tegenover een buitenlander;

Dat aldus, afgezien van de internationale handels- en financiële betrekkingen, de wisselcontrôle, althans principieel, ook van toepassing is op talrijke daden van het nationaal dagelijks leven, hoe weinig men ook hieraan denken moge, dat als alledaagse voorbeelden hiervan, de volgende gevallen kunnen vermeld worden: verkoop van welke koopwaar ook, weze het een pakje sigaretten, aan een doorreisende buitenlander, verschaffen van eten en logies aan buitenlanders tegen betaling of niet, zijnde daden van beschikking of aanwending, het bespreken van een hotelkamer in het buitenland voor een vacantiereis, zijnde het aangaan

ener verbintenis, enz., enz...; dat op gebied van wisselcontrôle, in feite, het principe geldt: «alles wat niet toegelaten wordt door het Instituut is verboden»;

Overwegende dat de praktische bezwaren, waartoe in het dagelijks leven de toepassing van zulk een rechtstoestand zou leiden, vermeden worden door de correctieven, die het Instituut kan aanwenden, te weten: algemene vergunningen, stilzwijgende toelatingen of «tolérances»;

Dat desniettemin de potentiële mogelijkheid blijft voortbestaan, dat de burger in talrijke gevallen strafrechtelijk kan verontrust worden;

Dat in zulke materie de procedurevereisten, door de wet gesteld, een gans bijzonder belang verkrijgen en meer dan waar ook tot de openbare orde behoren;

Overwegende bijgevolg dat, afgezien van de omstandigheid dat het middel in de vorm van besluiten door de verdediging opgeworpen wordt, de rechter ambtshalve als eerste taak heeft de geldigheid van het verzoek om te vervolgen te onderzoeken;

Overwegende dat in dit opzicht de volgende elementen worden voorgebracht:

1) brief van 8 November 1949, uitgaande van het Instituut, getekend: «In opdracht: Ansiaux, lid van de Raad» en waarbij vervolgingen gevraagd worden, stuk 132;

2) brief van 8 September 1951, uitgaande van het Instituut, getekend: «In opdracht: Maertens en Gras, beiden adjunct van het Diensthoofd der Buitencontrôle», waarbij het vorig verzoek om te vervolgen bevestigd wordt en waaraan als bijlage een fotocopie gevoegd is «Extrait du Procès-Verbal de la Séance du Conseil du 16 avril 1951 - Liste des Personnes ayant qualité pour rechercher et constater les infractions et des personnes ayant qualité pour requérir des poursuites»;

Overwegende dat de namen Ansiaux, Maertens en Gras wel degelijk op deze lijst voorkomen;

Overwegende dat de vraag rijst of deze heren bevoegd waren om te beslissen of er een verzoek om te vervolgen zou ingediend, respectievelijk bevestigd worden;

Overwegende dat de taak van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel als volgt bepaald wordt door artikel 2 van het Wetsbesluit van 6 October 1944 tot oprichting van dit Instituut: «1) de hand te houden aan de uitvoering van de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de wisselcontrôle; 2) door toedoen van zijn gemachtigden, inbreuken op de wetgeving en op de reglementering inzake wisselcontrôle op te sporen en vast te stellen»;

Overwegende dat deze opdracht noodzakelijkerwijze de uitoefening van het openbaar «imperium» veronderstelt en veeleer zelfs voorkomt als behorende uitsluitend tot de uitoefening van het openbaar gezag, zonder de minste tussenkomst van enig privaatrechtelijk element;

Overwegende dat in organiek opzicht het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel door de wet werd ingesteld zonder enig toedoen van privaatspersonen of kapitalen en volledig beheerst wordt door de Staat (cfr. de criteria onderzocht door A. Buttgenbach, Modes de gestion des services publics par 47 en volg., voornamelijk par. 65bis en 66, door E. de Miomandre, La Personne Publique parastatale, chap. II, p. 23);

Overwegende dat het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel zich uitsluitend voordoet, zowel in functioneel als in organiek opzicht, als een orgaan van de Staat, belast met de bewaking van zekere hogere belangen van de Natie, als «een openbare inrichting, d.i. een tak van de Administratie, als rechtspersoon

opgericht » (Verbr. 3 April 1950, Pas. I 549, 2 Sept. 1952, Bull. Jur. 1952, p. 766)

Overwegende bijgevolg, dat de onder. deze opdracht vallende werkzaamheden van het Instituut beheerst worden door het publiekrecht met uitsluiting van het privaatrecht;

Overwegende dat de bepaling van artikel 3, '3, van het organieke Wetsbesluit, luidende als volgt: « Het Instituut van de Wissel wordt door een raad van negen leden beheerd », duidelijk aanwijst, dat het in de bedoeling van de wetgever lag aan de Raad de essentie, de volheid der publiekrechtelijke bevoegdheden van het Instituut toe te vertrouwen; dat, indien deze bevoegdheden door andere personen worden uitgeoefend, dit enkel kan zijn krachtens delegatie vanwege de Raad, waarin de macht van het Instituut als 't ware hare bron vindt;

Overwegende dat de Raad in zijne hoedanigheid van beraadslagend lichaam als dusdanig deze bevoegdheden bezit en bijgevolg de leden van de Raad, als afzonderlijke personen beschouwd, er geen deel aan hebben;

Overwegende dat de vraag vervolgens moet worden gesteld in welke mate de Raad op wettige wijze deze hem toebehorende bevoegdheden aan anderen kan overdragen;

Overwegende dat krachtens de principes van ons recht inzake overdracht van bevoegdheid deze slechts kan geschieden krachtens een wetsbepaling, waarbij zulks wordt toegelaten (cfr. o.a. Tielemans, Rép. de l'Adm. et du Dr. Adm. 1843, v° délégation de pouvoir, p. 42 en volg.; Pand. Belg. v° délég. de juge, de pouvoir, par. 52, 56, 57, 58, 61; Giron, Dict. v° délég. de pouvoir, al. 3; A. Buttgenbach, Les Modes de Gest. des Serv. Publ. 1952, par. 177 en volg.; Wigny, Dr. Adm. 1947, p. 49-50 par. 39, p. 54 par. 43; Concl. Adv. Gen. Louveaux vóór Ber. Bruss., 20 September 1930; Belg. Jud. 1931, 15; Verbr. 16 Feb. 1891, pas. I, 54; Verbr. 4 Mei 1920, Belg. Jud. 1920, 404; K.B. 2 Juli 1898, Rev. Adm. 1898 p. 363; cfr. zelfs Romeins recht: Dig. Lib. I tit. XXI, 5 Paulus Lib. XVIII, ad Plautium);

Overwegende dat geen enkele wetsbepaling de overdracht toelaat van de bevoegdheid om vervolgingen te vragen;

Overwegende weliswaar dat volgens een algemene mening in rechtspraak en rechtsleer de overdracht van bevoegdheid mogelijk is wanneer het gaat om de ondergeschikte of bijkomende uitoefening van het openbaar gezag, namelijk: « Les actes qui n'impliquent pas la mise en mouvement du pouvoir social, les actes d'administration simple et de ménage intérieur qui n'associent en aucune manière ceux qui en sont l'objet à l'exercice de ce pouvoir... »

» ... actes de simple gestion, ou de tolérance qui ne peuvent léser aucun droit et qui sont bien plutôt de permission que de prohibition (Concl. Proc. Gen. Mesdach de ter Kiele vóór arr. Verbr. 6 Feb. 1891, Pas. I, p. 63 en 60)

» La délégation ne peut être donnée que pour des mesures de détail (Concl. O.M. arr. Verbr. 4 Mei 1920)

» l'exercice du pouvoir en sa partie secondaire, accessoire et temporaire (concl. Adv. Gen. Louveaux, hoger vermeld) »;

Overwegende dat de wetgever op ondubbelzinnige alhoewel impliciete wijze duidelijk heeft te kennen gegeven, dat hij zich het recht voorbehoudt te beslissen waar een overdracht van bevoegdheid mogelijk zal zijn en waar niet;

Overwegende inderdaad, dat in de gevallen, waar hij een mogelijkheid van overdracht van bevoegdheid wenst te scheppen, hij zulks kennelijk uitdrukt, te

weten wanneer het betreft het opsporen en vaststellen der overtredingen (artikel 2 al. 2 Wetsbesluit tot oprichting van het Instituut, artikelen 6 en volg. Wetsbesluit betr. Wisselcontrôle, gew. bij Wetsbesluit van 4 Juli 1946) en het inbeslag nemen (artikelen 6 en volg. *ibid.*);

Overwegende dat het verzoek om te vervolgen onder toepassing valt van al. 1 van artikel 2 van het organieke Wetsbesluit noch van de andere reeds vermeld teksten en er in al. 1 geen sprake is van gemachtigden;

Overwegende buitendien dat de monetaire wetgeving van het gemeen recht afwijkt en zij dient te worden uitgelegd in de zin, die het meest overeenstemt met het gemeen recht;

Overwegende bijgevolg dat de hierboven vermelde uitzondering op de algemene bevoegdheid van het Openbaar Ministerie beperkend dient te worden toegepast en het aldus toegestane voorrecht dient beperkt te blijven tot de organen of personen, uitdrukkelijk door de wetgever aangewezen;

Overwegende dat het verzoek om te vervolgen tot de uitsluitende bevoegdheid behoort van de Raad van Beheer, die deze bevoegdheid niet kan overdragen aan anderen;

Overwegende dat het Openbaar Ministerie in zijn besluiten aanvoert « dat door delegatie van macht doorgaans verstaan wordt dat degene, die de macht in zijne bevoegdheid heeft, deze afstaat en overdraagt aan een andere persoon of lichaam, die de macht uitoefent in eigen naam en onder eigen verantwoordelijkheid en met uitsluiting van degene, die de macht overgedragen heeft; dat er derhalve geen sprake kan zijn van delegatie van machten, wanneer de hogere overheid hare volledige bevoegdheid behoudt zowel om mede deel te nemen aan de uitoefening van de macht als om de beslissingen, die door haar ondergeschikten in haar naam getroffen werden, te hervormen;

» dat aldus de hogere overheid aan haar ondergeschikten tijdelijke en herroepelijke opdrachten kan geven onder voorbehoud van uitdrukkelijke of stilzwijgende bekrachtiging, dat deze ondergeschikten in haar naam en onder haar toezicht handelen en de hogere overheid alleen tevens verantwoordelijk blijft voor de getroffen beslissing »;

Overwegende dat deze mening zeer zonderling voorkomt, wanneer men let op de resultaten, tot dewelke zij zou leiden;

dat inderdaad krachtens zulk principe elke ambtenaar of magistraat zich voor daden, die in zijne bevoegdheid vallen, bij gelegenheid door om 't even welke ondergeschikte « tijdelijk en herroepelijk » zou kunnen laten vervangen;

Overwegende dat deze mening overigens door geen enkel bewijselement gestaafd wordt;

dat de citaten, die aangehaald worden, veeleer de tegenovergestelde mening steunen, zoals wordt aangevoerd door de hierboven aangehaalde uittreksels daarvan;

Overwegende dat inderdaad niet mag verward worden tussen uitoefening van het gezag zelve en uitoefening van een ondergeschikt of bijkomend gedeelte van dat gezag, zoals hierboven opgemerkt;

Overwegende dat de onmogelijkheid om in afwezigheid van een daartoe strekkende wetsbepaling een bevoegdheid over te dragen niet alleen geldt voor de reglementaire macht maar tevens voor alle vormen van uitoefening van het « imperium » (cfr. de hierboven aangehaalde citaten uit rechtspraak en rechtsleer);

Overwegende dat het door het Openbaar Ministerie aangehaalde Verbreekingsarrest van 3 April 1950 in zake Poupart in casu niet van toepassing is, daar het

zekere modaliteiten van een bepaald geval behandelt, zonder de principiële kwestie van de mogelijkheid ener overdracht van bevoegdheid « in se » te onderzoeken;

Overwegende dat de cassatie-arresten van 10 October 1952 in zake Rijksmaatschappelijke Zekerheid hier evenmin van toepassing zijn, daar zij een stof betreffen die, ondanks een schijnbare gelijkheid, toch geheel verschillend is van het Belgisch-Luxemburgse Instituut voor de Wissel;

dat inzonderheid de R.M.Z. om doelmatig zijne taak te kunnen vervullen schijnt te moeten beschikken over een eigen vermogen, afgezonderd van het algemeen vermogen van de Staat, dat de R.M.Z. dus vermogensbelangen zou moeten verdedigen en de privaatrechtelijke burgerrechtelijke overeenkomst van lastgeving zou moeten kunnen aangaan;

dat men daarentegen niet inzielt welke vermogensbelangen het Belgisch-Luxemburgse Instituut voor de Wissel zou moeten verdedigen om doelmatig de reglementerings- en controlewerkzaamheden uit te oefenen ter uitvoering van zijn opdracht, omschreven in artikel 2 van het organieke Wetsbesluit;

dat, zoals hierboven opgemerkt, deze werkzaamheden « in se » geheel en alleen beheerst worden door de principes van het publiekrecht;

Overwegende dat het Verbrekingshof, zoals de aangehaalde arresten aantonen, menigmaal de onmogelijkheid heeft verkondigd van overdracht van bevoegdheid zonder een wetsbepaling « ad hoc »;

Overwegende dat zulke zienswijze overeenstemt met het volkomen logische stelsel, dat de wetgever in de monetaire wetgeving heeft willen in het leven roepen;

Overwegende inderdaad dat indien enerzijds een beraadslagend lichaam, te weten de Raad, volkomen in staat is een verzoek om te vervolgen te onderzoeken en erover te beslissen, het anderzijds voor dit beraadslagend lichaam praktisch onmogelijk is daden zoals opsporingen of inbeslagnemingen uit te voeren

Overwegende dat de wetgever dan ook, alhoewel hij als algemene regel de uitsluitende bevoegdheid huldigt van de Raad van Beheer, hierop nochtans zekere hoogst noodzakelijke uitzonderingen bepaalt, te weten voor zulke werkzaamheden, die in feite enkel door individuele personen doelmatig kunnen worden verricht;

Overwegende dat blijkens het gehele stelsel dezer wetgeving deze uitzonderingen in de geest van de wetgever tot een minimum moeten beperkt blijven;

Overwegende dat blijkens het vooroverwogene, opdat de vervolgingen wettig en ontvankelijk zouden kunnen zijn, eerst het bewijs zou moeten geleverd worden van een geldige beraadslaging van de Raad van Beheer van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel, waarin werd beslist een verzoek in te dienen om tot vervolging over te gaan;

Overwegende dat zulk bewijs niet geleverd is;

Overwegende ten overvloede dat de vordering tot onderzoek door het Parket aan de heer Onderzoeksrchter gericht werd op 17 December 1948, terwijl de eerste, alhoewel van alle kracht ontbloote mededeling van het Instituut betreffende de verzachte vervolging eerst dagtekende van 8 November 1949;

Overwegende dat de aan de heer Onderzoeksrchter gedane vordering een daad van vervolging is (cfr. Schuind, 3ème édit. 1944, T. II, Proc. Pén. Prélim. Ch. IV, Sect. III/II, p. 95 en 96);

dat bijgevolg, nu die vordering in casu strijdig is met de wet, het daaropvolgende onderzoek van alle geldige kracht ontbloot is en uit de debatten dient te worden verwijderd;

Overwegende dat de eis van het Openbaar Ministerie dienvolgens niet ontvankelijk is wat betreft de onder A, B en C ten laste gelegde feiten;

.....

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST-NIKLAAS-W.

Eerste Kamer. — 2 Februari 1954.

Voorzitter : M. R. Dirix.

Rechters : M.M. L. Blauwaert en L. Maes.

Referendaris : M. L. Thuybaert.

Advocaten : Mrs. W. Melis en J. Lens (Mechelen)

Verbintenis. — Voorwaarden voor de verlening van uitstel van betaling krachtens art. 1244 B.W. — Geldigheid van het beding, dat het bedrag der schuld met een bepaald percentage zal worden verhoogd in geval van gerechtelijke invordering. — Uitlegging van het beding in beperkte zin.

Wanneer de schuldenaar de rechter verzoekt hem krachtens art. 1244 B. W. uitstel van betaling toe te staan, moet de rechter bij de beoordeling van dat verzoek niet alleen in aanmerking nemen de ongelukkige omstandigheden, waarin de schuldenaar buiten zijn schuld verkeert, maar tevens rekening houden met de toestand van de schuldenaar.

Het factuurbeding, dat de schuld met een bepaald percentage zal worden verhoogd, indien rechtsmaatregelen tegen de schuldenaar moeten worden genomen, is in beginsel geldig en geenszins in strijd met de openbare orde. Het beding heeft een geoorloofde oorzaak, daar het ten doel heeft de schuldeiser de schade te vergoeden, die hij lijdt ten gevolge van de weigering of van het ongerechtvaardigd in gebreke blijven van de schuldenaar om aan zijn verbintenis te voldoen.

Wanneer uit de bewoordingen van bedoeld strafbeding blijkt, dat de verhoging van het schuldbedrag met een bepaald percentage bedoeld is als vergoeding van de door de schuldeiser te maken kosten van invordering in 't algemeen ter oorzaak van de wanbetaling van de schuldenaar, is de schuldeiser niet gerechtigd tegelijk de verhoging krachtens het strafbeding en de betaling der gerechtskosten te vorderen. Wegens zijn forfaitair karakter is het strafbeding immers uitzonderingsrecht en moet dienvolgens in beperkte zin worden uitgelegd.

P. V. B. A. Waascultura t/ Peeters.

Aangezien in het inleidend exploit tot staving van de eis wordt aangevoerd :

dat gedaagde aan de aanlegster verschuldigd blijft volgens uittreksel-rekening, overgeschreven aan het hoofd der dagvaarding, de som van 46.625 fr., betaalbaar te Belsele;

dat volgens de verkoopvoorwaarden het in te vorderen bedrag verhoogd wordt met 20 % indien tot de gerechtelijke invordering dient te worden overgegaan, zodat uit dien hoofde aan de aanlegster verschuldigd is de som van fr. 9.324;

Aangezien de verweerder de hoofdsom, zijnde 46.625 fr. niet betwist, doch een beroep doet op art. 1244 B. W. en te dien einde doet gelden dat hij als man op leeftijd in de laatste maanden door ziekte en tegenspoed werd beproefd en zijn echtgenote verscheidene zeer ernstige heelkundige bewerkingen

heeft moeten ondergaan, met daarbij langdurige hospitalisatie, wat aanzienlijke uitgaven ten gevolge heeft gehad; dat hij voorstelt het bedrag van 46.625 frank te betalen met afkortingen van 5.000 fr. per maand, te beginnen met 1 Februari 1954;

Wat betreft de betalingstermijnen :

Aangezien de aanlegster verklaart geen bezwaar te hebben, dat de Rechtbank aan de verweerder matige betalingstermijnen zou toekennen;

Aangezien de Rechtbank inderdaad gehouden is bij het verlenen van termijnen deze bevoegdheid, die inbreuk maakt op de onschendbaarheid der overeenkomsten, met een zeer grote omzichtigheid te gebruiken, hierbij in aanmerking nemend de ongelukkige omstandigheden, waarin de schuldenaar buiten zijn schuld verkeert, maar tevens rekening houdend met de toestand van de schuldeiser;

dat de aanlegster in dit verband zeer terecht opmerkt dat zij zich in de laatste weken en maanden verplicht heeft gezien een aantal schuldeisers voor de Rechtbank van Koophandel te dagvaarden en wel voor bedragen, welke de 500.000 fr. ver overschrijden, zodat zij zeer voorzichtig moet zijn in het toekennen van betalingsfaciliteiten;

Aangezien het dan ook past de betalingstermijnen te beperken tot de hierna in het beschikkend gedeelte van het vonnis bepaalde;

Ten aanzien van het strafbeding :

Aangezien de facturen van aanlegster vermelden dat de koopwaren verkocht en geleverd worden tegen de voorwaarden, vermeld op de keerzijde;

dat onder die voorwaarden de volgende clausule voorkomt : « Indien het bedrag van deze rekening moet worden ingevorderd hetzij langs gerechtelijke weg, hetzij door tussenkomst van een raadsman, dan wordt het bedrag van de factuur verhoogd met 20 % voor de inningskosten, met een minimum van 500 fr. en zulks zonder dat een uitdrukkelijke aanmaning nodig weze »;

Aangezien het beding, waarbij de schuld wordt verhoogd, indien de schuldenaar niet vrijwillig betaalt, in principe geldig is en geenszins strijdig met de openbare orde (A. Cloquet, Over het beding waarbij de schuld verhoogd wordt indien de schuldenaar niet vrijwillig betaalt. R. W. 1951-1952, 241; Id. Over het verhogingsbeding, R. W. 1951-1952, 629; De Page, Traité de droit civil, Compl. tot d. I, n° 146 en Compl. tot d. II en III, n° 121 ter; R. v. K. Gent, 1 Oct. 1938, R.W. 1938-1939, 820; R. v. K. Antwerpen, 28 Mei 1951, R. W. 1951-1952, 425);

dat het doel van zodanig beding is de schuldeiser de schade te vergoeden voor de schade, die hij lijdt ten gevolge van de weigering of van de niet gerechtvaardigde onthouding van de schuldenaar om zijn verbintenissen na te leven; dat het dan ook volkomen ten onrechte is dat verweerder beweert, dat het strafbeding aan verweerder een verplichting oplegt die zonder oorzaak is;

Aangezien de aanlegster evenwel niet gerechtigd is, gezien de bewoordingen van de hierboven aangehaalde verhogingsclausule, tegelijk de toepassing te vorderen van het strafbeding en de veroordeling van verweerder tot betaling der gerechtskosten;

dat uit de bewoordingen van het op de factuur gedrukte strafbeding blijkt, dat de verhoging met 20 % van het bedrag der factuur bedoeld werd als vergoeding van de door de schuldeiser uit te geven invorderingskosten in het algemeen ter oorzaak van de wanbetaling van de schuldenaar; dat voormelde clausule alle kosten dekt, de gerechtelijke zoals de buitengerechtelijke; dat het strafbeding immers wegens zijn

forfaitair karakter van uitzonderlijk recht is en om die reden dient beperkend te worden geïnterpreteerd (Cloquet, R. W. 1951-1952, 241 en vlg.);

Om deze redenen :

De Rechtbank, gelet op de artikelen 2, 36, 37 en 41 van de wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, vonnissende op tegenspraak, alle verder strekkende of strijdige conclusiën als ongegrond verwerpend, veroordeelt verweerder om aan aanlegster te betalen de som van 55.949 frank, vermeerderd met de gerechtelijke intresten; staat aan verweerder toe het bedrag dezer veroordelingen te voldoen als volgt : 10.000 fr. onmiddellijk; het saldo met maandelijks afkortingen van 10.000 fr. de eerste van elke maand, vanaf 1 Maart a.s. tot de volledige afbetaling; met dien verstande echter dat, moest verweerder in gebreke blijven één afkorting te kwijten op het daartoe vastgestelde tijdstip, het op het ogenblik der wanbetaling nog verschuldigde bedrag onmiddellijk en ineens zal opeisbaar zijn; de kosten, gerechtelijke en buitengerechtelijke, ten laste blijvend van de aanlegster;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niet-teenstaande elke voorziening en zonder borgstelling.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST-NIKLAAS-W.

Eerste Kamer. — 2 Februari 1954.

Voorzitter : M.R. Dirix.

Rechters : M.M. L. Blauwaert en L. Maes.

Referendaris : M.L. Thuysbaert.

Advocaten : Mrs L. Meert en G. Piret.

Verbintenis. — Voorwaarden voor de verlening van uitstel van betaling krachtens art. 1244 B.W. — Geldigheid van het beding, dat het bedrag der schuld met een bepaald percentage zal worden verhoogd in geval van gerechtelijke invordering.

De rechter moet van de hem bij art. 1244 B.W. toegekende bevoegdheid om aan de schuldenaar uitstel van betaling toe te staan met de grootste omzichtigheid gebruik maken en zijn vonnissen, waarbij hij uitstel verleent, met bijzondere redenen omkleeden, die deze tegemoetkoming rechtvaardigen.

Een schuldenaar, die herhaaldelijk beloften van afbetaling heeft gedaan, doch niet nagekomen, is niet te goeder trouw.

Het factuurbeding, dat het bedrag der schuld met een bepaald percentage zal worden verhoogd, indien de houding van de schuldenaar rechtsmaatregelen noodzakelijk maakt, is in beginsel geldig. Het doel en de werking van zodanig beding is de schuldeiser de schade te vergoeden, die hij lijdt ten gevolge van de weigering of van het ongerechtvaardigd in gebreke blijven van de schuldenaar om aan zijn verbintenissen te voldoen. Om toepassing van het beding te kunnen eisen, moet de schuldeiser zijn schuldenaar eerst in gebreke gesteld hebben.

Zo bedongen is een verhoging met een bepaald percentage « onverminderd de gerechtskosten », moet de schuldenaar behalve tot de verhoging der schuld ook tot de gerechtskosten veroordeeld worden.

Zaman t/Maes en De Meester.

Aangezien in het inleidend exploit tot staving van de eis wordt aangevoerd :

dat eerste gedaagde aan de aanlegger verschuldigd blijft voor levering van goederen, betaalbaar te Sint-Niklaas, de som van 95.257,35 fr.

Aangezien de eerste gedaagde erkent aan de aanlegger verschuldigd te zijn de som van fr. 82.832,25 voor ontvangen koopwaar en vraagt dat de Rechtbank haar zou toestaan dit bedrag te mogen voldoen als volgt :

op 1 Februari fr. 2.500,—

op 1 Maart fr. 2.500,—

op 1 April fr. 2.500,—

vanaf 1 Mei a.s. elke maand fr. 5.000,— ;

dat, ten aanzien van de gevorderde fr. 12.424,85 bij toepassing van de onder de algemene voorwaarden bedongen strafclausule gedaagde de geldigheid van dit beding betwist ;

Wat betreft de betalingstermijnen :

Aangezien art. 1244 B.W. aan de rechter de bevoegdheid toekent om in aanmerking van de ongelukkige toestand van de schuldenaar, die te goeder trouw is, deze schuldenaar een of meer termijnen van respijt te verlenen; echter met dien verstande dat de rechter gehouden is deze bevoegdheid, die inbreuk maakt op de onschendbaarheid der overeenkomsten, met een zeer grote omzichtigheid te gebruiken en zijn vonnissen, die een uitstel verlenen, met speciale beweegredenen, die deze gunst wettigen, te omkleden (Kluyskens, De Verbintenissen, 1948, bl. 302, nr 171; E. Genin, Délai de grâce, bl. 7, nr 5);

Aangezien de verweerster wel is waar beweert dat zij ongelukkig is, doch in gebreke blijft zulks te bewijzen, dat zij zelf geen schuld heeft aan die ongelukkige toestand, zo deze werkelijk bestaat ;

dat, anderdeels ten deze blijkt dat verweerster herhaaldelijk beloften van afbetalingen heeft gedaan, welke niet werden gehouden, hetgeen vanzelfsprekend niet pleit voor haar goede trouw ;

dat ook dient te worden opgemerkt, dat de schuld van verweerster betrekking heeft op leveringen, gaande van Januari tot October 1953, alle op één na, nl. die van 31 Januari 1953, ten bedrage van fr. 21.699,25, vervallen einde Februari 1953, betaalbaar contant, zodat verweerster in feite reeds een niet te versmaden uitstel van betaling genoten heeft ;

dat ten slotte de voorgestelde afkortingen niet in verhouding zijn tot het verschuldigde bedrag ;

Aangezien de Rechtbank door nieuwe termijnen van respijt toe te staan klaarblijkelijk de geest en de letter van de wet zou miskennen ;

Aangaande het strafbeding :

Aangezien de facturen van aanlegger vermelden dat de koopwaar verkocht en geleverd wordt tegen de op de keerzijde gedrukte voorwaarden

dat onder die voorwaarden de volgende clausule voorkomt : « Ingeval gerechtelijke vervolging, door de houding van de koper verrechtvaardigd, moet ingesteld worden, zal het bedrag der factuur verhoogd worden met vijftien ten honderd, met een minimum van 2.000 frank, dit onverminderd de gerechtskosten en rente als hoger bepaald »

Aangezien het bedrag, waarbij de schuld wordt verhoogd, indien de schuldenaar niet vrijwillig betaalt, in principe geldig is (A. Cloquet. — Over het beding waarbij de schuld verhoogd wordt indien de schuldenaar niet vrijwillig betaalt. R.W. 1951-1952, 241; Id. Over het verhogingsbeding. R.W. 1951-1952, 629; De Page, Traité de droit civil, Compl. tot d. 1 nr 146 en Compl. tot d. II en III nr 121 ter; R. v. K. Gent, 1 Oct. 1938, R.W. 1938-1939, 820; R. v. K. Antw. 28 Mei 1951, R.W. 1951-1952, 425) ;

dat het doel en de werking van zodanig beding is de schuldeiser de schade te vergoeden, die hij lijdt ten gevolge van de weigering of van de niet gerechtvaardigde onthouding van de schuldenaar om zijn verbintenis na te leven; dat verweerster gans ten onrechte beweert dat het strafbeding alleen te verrechtvaardigen is als de schuldenaar zijn toevlucht neemt tot een tergende en roekeloze procedure ;

Aangezien de schuldeiser om toepassing van het strafbeding te kunnen eisen zijn schuldenaar in gebreke moet gesteld hebben ;

Aangezien zulks in casu herhaaldelijk gebeurd is en in elk geval in d. 4 December 1953 ;

Aangezien het door de aanlegger ingeroepen verhogingsbeding een onderscheid maakt tussen de gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten ;

dat inderdaad een verhoging van 15% van het hoofdbedrag wordt gevorderd « onverminderd de gerechtskosten », zodat verweerster dient te worden verwezen in de gerechtelijke kosten boven de straf (Cloquet, Van het beding waarbij de schuld verhoogd wordt indien de schuldenaar niet vrijwillig betaalt. R. W. 1951-1952, 254) ;

Om deze redenen :

De Rechtbank, gelet op de art. 2, 36, 37 en 41 van de wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, vonnissende op tegenspraak, alle verder strekkende of strijdige conclusiën als ongegrond verwerpende, voor zoveel het mocht nodig zijn, machtigt ambtshalve de eerste gedaagde om in rechte op te treden; veroordeelt verweerster om aan de aanlegger te betalen de som van 95.257,35 fr., vermeerderd met de gerechtelijke intresten; verwijst de verweerster in de kosten, begroot op 666,— fr., ongerekend die van registratie, uitgifte en tenuitvoerlegging van dit vonnis ;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niet-teenstaande elke voorziening en zonder borgstelling.

NOOT : Verg. buiten de in bovenstaand vonnis aangehaalde rechtspraak Hof Brussel, 8 Mei 1952, J. T. 1954, 10.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE KORTRIJK

14 November 1953

Voorzitter : M. Lerberghe

Referendaris : M. Vandekerckhove

Advocaten : Mrs Mechelynck (Brussel) en Bulckaert

Wissel. — De ondertekening van een wissel is niet betaling en evenmin schuldvernieuwing.

Aanneming van een wissel brengt niet schuldvernieuwing mede, doch enkel een wijziging van de wijze van betaling.

De betaling in handelseffecten wordt bij artikel 445, lid 3, Faillissementswet, beschouwd als geldige betaling, doch alleen wat betreft de in dit artikel bepaalde nietigheid.

De ondertekening van een wissel is op zichzelf noch betaling, noch schuldvernieuwing, maar schept alleen een termijn voor de betaling van de schuld, zodat, zolang de wissel loopt, de schuldeiser niet betaling van de oorspronkelijke schuld, d.i. van de onderliggende verbintenis, kan vorderen en verplicht is op de vervaldag eerst te trachten de wissel te innen.

N.V. Anciens Etabl. Ed. Geisler-Lignian t/
Mr Bulckaert q.q. (faillissement p.v.b.a. Kunstkooper-
slagerij Julien d'Haenens en Zonen).

Overwegende dat eiseres de erkenning harer vorde-
ring als niet-bevoorrecht vordert voor 2.066 fr.;

Overwegende dat de curator dit aanvaardt, maar van
eiseres terugbetaling vordert van 5.062 fr. met de wet-
telijke rente, de rechterlijke rente en de kosten en
meteen vordert dat eiseres zal erkend worden als niet-
bevoorrechte schuldeiseres voor 7.128 fr.;

Feiten :

De P.V.B.A. koopt van eiseres waren, gefactureerd
door eiseres op 29 April 1953 voor 4.636 fr. en betaal-
baar tegen een aanvaarde wissel met vervaldag op 31
Mei 1953;

De P.V.B.A. koopt van eiseres waren, gefactureerd
op 3 Juni 1953 voor 426 fr., welke som door de P.V.B.A.
onmiddellijk wordt betaald;

Op 27 Mei 1953 vraagt de P.V.B.A. een gerechtelijk
akkoord aan;

Op 30 Mei 1953 wijst de Rechtbank het eerste von-
nis, waarbij zij een Rechter-Commissaris aanstelt;

Op 31 Mei 1953 wordt het verzoek der P.V.B.A. in
het Staatsblad openbaar gemaakt;

Op 31 Mei 1953 betaalt de P.V.B.A. zonder tussen-
komst van de Rechter-Commissaris de wissel, groot
4.636 fr.;

Bij vonnis van 6 Juni 1953 wordt het verzoek om een
gerechtelijk akkoord afgewezen en de P.V.B.A. failliet
verklaard;

Overwegende dat de wedereis van de curator strekt
tot terugbetaling van 426 fr., door de P.V.B.A. op 3
Juni 1953 betaald zonder machtiging van de Rechter-
Commissaris, bij vonnis van 30 Mei 1953 aangesteld;

Overwegende dat deze wedereis gegrond is krachtens
art. 11 en 38 in fine van het Regentsbesluit van 25
September 1946;

dat de curator terecht de wettelijke rente vanaf de
datum der betaling vordert;

Overwegende dat de wedereis van de curator, strek-
kende tot terugbetaling van 4.636 fr., eveneens ge-
grond is;

Overwegende dat de factuur van 29 April 1953
eerst op 31 Mei 1953 betaalbaar was;

dat de wissel met de vervaldag geen schuldvernieu-
wing medebrengt, maar enkel een wijziging van de
wijze, waarop de schuldenaar dezelfde schuld betalen
zal (Hof Gent, 22 Juni 1951, J.C.F. 1951, n° 4.393;
Kortrijk, 14 April 1920, Pas. 1920, III, 142);

Overwegende dat de betaling in handelseffecten
wegens vervallen schulden door artikel 445, lid 3,
faillissementswet wordt aangezien als een geldige
betaling, doch alleen wat betreft de in dit artikel
bepaalde nietigheid;

dat de ondertekening van een wissel op zichzelf
noch betaling, noch schuldvernieuwing medebrengt,
alleen een termijn voor de betaling van de schuld
schept (Ripert, Droit Commercial, 1948, n° 1775; idem
in het Nederlands recht, Asser, 3e deel, Verbintenissen-
recht, eerste stuk: De Verbintenis, bewerkt door
P.A.J. Losecaat-Vermeer, blz. 350), zodat, zolang de
wissel loopt, de schuldeiser geen betaling van de oorspronkelijke schuld, d.i. van de onderliggende ver-
bintenis, kan vorderen en op de vervaldag verplicht is
eerst te trachten de wissel te innen;

Overwegende dienvolgens dat de P.V.B.A. op
31 Mei 1953 een wissel betaalde zonder machtiging
van de bij vonnis van 30 Mei 1953 aangestelde rechter-
commissaris, waardoor de betaling krachtens voor-
melde artikelen 11 en 38 nietig is;

Overwegende dat de verhouding tussen eiseres en
haar bank, die haar voor deze aanvaarde wissel krediet
verleende, een te deze voor de P.V.B.A. en de curator
« res inter alios » is;

Overwegende dat de P.V.B.A. eerst op 31 Mei 1953
moest betalen en werkelijk betaalde aan de houder
van de wissel;

Overwegende dat de curator terecht de wettelijke
rente vordert vanaf 31 Mei 1953;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle andere besluiten afwijzend,
Gehoord de heer rechter-commissaris in zijn verslag
ter zitting;

Ontvangt de eis en de wedereis; verklaart beide
gegrond;

Zegt voor recht dat schuldeiseres in het gewoon
passief van het faillissement zal opgenomen worden
voor 7.128,— frank;

Veroordeelt eiseres om aan de failliete boedel of aan
de curator terug te betalen de som van 426,— frank
met de wettelijke rente vanaf de 3e Juni 1953 tot aan
de dag van de wedereis, 18 Juli 1953, en dan van af
de rechterlijke rente; en de som van 4.636,— frank
met de wettelijke rente vanaf 31 Mei 1953 tot 18 Juli
1953 en van dan af de rechterlijke rente;

Verwijst eiseres tot alle kosten, deels krachtens
artikel 508 faillissementswet en deels krachtens arti-
kel 130 Rv.;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niet-
tegenstaande elke voorziening en zonder borgstelling.

VREDEGERECHT TE KONTICH

30 Maart 1954.

Rechter : M. De Ridder.

Advocaten : Mrs Jacobs en Matthys.

**Huur-Wet van 21 December 1951. — Interpretatieve
wet. — Strekking daarvan. — Vroeger in kracht van
gewijsde gegane rechterlijke uitspraken blijven daar-
door onaangeroerd.**

*De wet van 24 December 1951 is blijkens haar titel en
tekst een bloot interpretatieve wet en heeft dus
geen nieuwe rechtsregeling geschapen.*

*Interpretatieve wetten vormen één met de ver-
klaarde wet, zodat zij ook gelden voor het verleden,
echter alleen voor zover het niet om zaken gaat,
die definitief worden beslist : in kracht van gewijsde
gegane rechterlijke beslissingen blijven door de inter-
pretatieve wet onaangeroerd.*

*Het doel van een interpretatieve wet is niet een
nieuwe wet in de plaats van de oude te stellen, doch
enkel de betekenis van deze laatste wet vast te
leggen.*

De Visser t/ Versmissen.

Overwegende dat de eis, die gesteund is op de wet
van 24 December 1951, strekt tot bekomen van een
uitwinningvergoeding op grond van de uitzetting van
aanlegger, welke bij vonnis dezer Rechtbank van
11 September 1951 bevolen werd;

dat verweerder besluit tot de niet-ontvankelijkheid
van deze eis en te dien einde de exceptie van het
gezag van gewijsde inroept;

Overwegende dat bij het vonnis dd. 11 September

1951 de door thans verweerder op 19 Mei 1951 gedane opzegging goed en geldig werd verklaard en de uitzetting van thans aanlegger bevolen werd tegen 30 November 1951, en deze laatste werd afgewezen van zijn wedereis;

Overwegende dat uit de motieven van het vonnis blijkt dat de toenmalige eis gesteund was op artikel 33, 4° lid, van de wet van 30 April 1951.

dat de ingestelde wedereis tot betaling van een uitwinningsvergoeding van 75.000 frank werd afgewezen op grond van overwegingen, die toen algemeen werden aangenomen en meer bepaaldelijk van het feit, dat de overgangsbepalingen, waarop de hoofdeis gesteund was, een tijdelijk eigen recht van de verhuurder in het leven geroepen had, krachtens hetwelke deze aan de huurovereenkomst een einde kon maken op de enkele voorwaarden: zijn wil het verhuurde zelf te gaan betrekken;

dat bij voormeld vonnis dienaangaande werd overwogen, dat ter zake enkel diende toepassing gedaan van de overgangsbepalingen van de wet waardoor, alle overwegingen van billijkheid ten spijt, elke grond tot het toekennen van een uitwinningsvergoeding uitgesloten was;

Overwegende dat dit vonnis op 3 October 1951 aan thans aanlegger betekend werd (sprekende met hemzelf) en dus kracht van gewijsde heeft bekomen en thans aanlegger overigens in zijn brief van 27 October 1951 mededeelde, dat hij geen belang meer zag in de zaak tegen thans verweerder, dat hij geen hoger beroep instelde en verzocht de afrekening der kosten kenbaar te maken;

Overwegende dat, nadat genoemd vonnis kracht van gewijsde had verkregen, de wet van 24 December 1951 van kracht werd, waarop aanlegger thans beroep doet en waarin hij beweert de rechtsgrond te vinden tot een uitwinningsvergoeding, die hem krachtens de wet van 30 April 1951, zoals algemeen aangenomen werd, niet toekwam;

Overwegende dat de wet van 24 December 1951 geen nieuwe rechtsregeling geschapen heeft, zoals aanlegger het wil doen voorkomen;

dat het hier duidelijk om een uitgesproken interpretatieve wet gaat, waaromtrent de titel en de tekst zelf niet de minste twijfel laten, vermits uitdrukkelijk wordt gezegd: « Artikel 22, lid 4, wordt geïnterpreteerd als volgt... », wat er wel voldoende op wijst, dat de redactiewijziging geen betrekking heeft op een nieuwe rechtregeling, doch louter met het oog op de verklaring werd aangebracht »;

Overwegende dat derhalve de algemene principes, die gelden voor interpretatiewetten, zich vereenzelvigen met de oude wet en er één mede worden, derwijze dat zij ook regelen voor het verleden, doch enkel voor zover het niet om zaken gaat, die definitief werden beslist; dat deze beperking voor de in kracht van gewijsde gegane gerechtelijke beslissingen haar algemene bevestiging vindt in de wet, rechtsleer en rechtspraak (wet van 7 Juli 1865, artikel 5; Pand. Belges, V°, Chose jugée en matière civile, n° 505; R. P. D. B., Pouvoir Législatif, n° 31; De Page, Traité élém. dr. Belge, 1939, T. 1, n° 231, p. 286; Hof van Verbreking, 20 Juni 1854, 1.279; idem 10 Juli 1924, Pas. 1924, I, 460);

Dat het ter zake geldende geval duidelijk omschreven is in de Pandectes Belges, V°, Chose jugée en matière civile, n° 505: « L'autorité de la chose jugée est essentiellement irrévocable. Il en résulte qu'elle ne peut être affectée par une loi interprétative, postérieure au jugement et d'où ressortirait que celui-ci a mal appliqué la loi interprétée. Sinon il y aurait

atteinte à un droit acquis, et, par suite, violation du principe de la non-retroactivité des lois »;

Overwegende dat het doel van een interpretatieve wet niet is een nieuwe wet in de plaats te stellen van de geïnterpreteerde, doch enkel de zin er van vast te leggen (Hof van Verbreking, 20 Mei 1935, Pas. 1935, I, 252);

Om deze redenen:

Wij, Vrederechter, rechtdoende op tegenspraak en in eerst aanleg,

Alle andere en tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende;

Rechtdoende op de exceptie van het gezag van gewijsde, verklaren de eis van aanlegger niet ontvanke-lijk en leggen de kosten te zijnen laste.

BALIELEVEN

BALIE TE ANTWERPEN

Tennistornooi 1954

Het jaarlijks tennistornooi van de Balie zal plaats hebben van Maandag 28 Juni tot en met Vrijdag 2 Juli aanstaande, op de terreinen genummer van 7 tot en met 10, die door de tennisclub « Den Brandt » eens te meer met grote welwillendheid ter beschikking worden gesteld van de Balie.

De deelnemers zullen tijdig op de hoogte worden gebracht van dag en uur, waarop hun aanwezigheid op de terreinen gewenst is.

De lijsten der wedstrijden zullen opgehangen worden in de kleedkamers der heren advocaten vanaf Maandag 28 Juni a.s., alsmede in tennisclub « Den Brandt ». Tennisballen worden kosteloos geleverd voor de finale.

Het inschrijvingsrecht bedraagt 50 frank enkel spel; 30 frank dubbel spel.

WETGEVING

WETSVOORSTEL

TOT WIJZIGING VAN DE ARTIKELEN
63, 64, 65, 158 en 223 DER WET VAN 18 JUNI 1869
OP DE RECHTERLIJKE INRICHTING

TOELICHTING

Mevrouwen, Mijne Heren,

Bij het onderzoek van het wetsontwerp tot wijziging van artikel 56 der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting door de Kamercommissie voor de Justitie, sprak deze, met een ruime meerderheid, de wens uit dat al de uitzonderingsrechtbanken in het algemeen en de rechtbank van koophandel in het bijzonder zouden worden afgeschaft (Stuk Kamer, 1952-1953, n° 209).

Onlangs heeft de Bijzondere Commissie, belast met het onderzoek van het ontwerp tot wijziging van de Grondwet, met 12 tegen 7 stemmen en 1 onthouding, een amendement verworpen tot herziening van het tweede lid van artikel 105, ten einde de rechtbanken van koophandel te kunnen afschaffen (Stuk Kamer, 1952-1953, n° 693, blz. 53). Hetzelfde amendement werd

in openbare vergadering opnieuw ingediend (Stuk Kamer, 1952-1953, n° 698) en eveneens verworpen.

In de verklaring tot herziening van de Grondwet (Staatsblad van 14 Maart 1954) wordt artikel 105 niet vermeld.

De rechtbanken van koophandel zullen dus nog jaren lang blijven bestaan. Men mag zich trouwens afvragen of het verstandig en nuttig zou zijn alleen de consulaire rechtsmachten af te schaffen, zonder te raken aan de andere uitzonderingsrechtsmachten, waarvan de inrichting eveneens het voorwerp is van kritiek en waarvan de bevoegdheid aanleiding geeft tot eindeloze vitterijen.

* * *

Op 3 Februari 1953, diende de heer De Gryse c.s. een wetsvoorstel in betreffende het voorzitterschap in de Rechtbanken van Koophandel (Stuk Kamer, 1952-1953, n° 159). Zij achten de afschaffing van de consulaire rechtsmachten niet gewenst. In de toelichting van hun voorstel schrijven zij :

« Afgezien van het grondwettelijk vraagstuk en van de zware terugslag op het budget, zou de afschaffing van de Rechtbanken van Koophandel een onvoldoende gemotiveerde breuk met een goed gevestigde traditie zijn, aan de rechtspraak de welwillende medewerking ontnemen van ervaren zakenlieden, in staat om de diensten, spruitend uit hun beroepsbevoegdheid, te bewijzen, en ten slotte ingaan tegen een normale en gezonde democratische verzuuchting, die ernaar streeft om gemengde rechtsmachten in het spreken van recht te betrekken. »

Zij zijn daarentegen van mening dat « het gezond verstand en de rechtvaardigheid eist dat de jurist die nu « aan het lage einde van de rechtbank » zetel, naar het midden verplaatst worde » en dat het voorzitterschap van de rechtsmacht moet toevertrouwd worden aan de referendaris.

Die hervorming zou stoornissen teweegbrengen waarvan de ernst en de gevolgen niet mogen onderschat worden. Tal van consulaire magistraten hebben een degelijke ondervinding in handels- en nijverheidszaken; bovendien, zetelen zij sedert vele jaren in de rechtbanken van koophandel, waar zij uitstekende diensten hebben bewezen. Zullen zij onmiddellijk bereid zijn om van hun rol af te zien en de bijzitters te worden van een referendaris, die veel minder kennis van zaken, praktijk in de rechtbank en persoonlijke ondervinding heeft dan zijzelf ? Het heengaan van tal van ervaren magistraten zou zeker nadelig zijn voor de goede gang van de rechtbanken van koophandel.

* * *

Maar zo de afschaffing van de rechtbanken van koophandel *sine die* schijnt uitgesteld, en zo het voorstel van de heer De Gryse c.s. blijkbaar velerlei risico's oplevert, is er een andere hervorming, die dringend moet worden tot stand gebracht : een hervorming namelijk van het statuut der referendarissen.

De referendaris heeft een dubbele opdracht :

1. Hij doet dienst als griffier;
2. Hij doet dienst als rechtskundig raadsman.

Daaruit vloeit voort, dat de referendaris uit juridisch oogpunt geen magistraat is. In recente arresten werd zulks nog bevestigd : cfr. Hof van beroep te Gent, 8 Maart 1952 en 14 Juli 1952, Rechtsk. Weekbl., 1953, kol. 711 tot 715.

Welnu, wij stellen vast dat de referendaris terecht een plaats heeft veroverd, die hem merkkelijk verrijkt van de functie van griffier. Zijn statuut is dan

ook vrij hybridisch nu eens wordt hij gelijkgesteld met de magistraten, dan weer wordt hem die gelijkstelling ontzegd.

Gevallen waarin de referendaris wordt gelijkgesteld met een magistraat.

— De referendaris moet dezelfde bevoegdheid bezitten als een beroepsrechter : hij moet doctor in de rechten zijn.

— De wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken geldt ook voor hem.

— Hij wordt door de Koning benoemd.

— Bij de wet van 3 Januari 1925 wordt hij met de magistraten gelijkgesteld wat betreft de inruststelling, het pensioen, het emeritaat, de eedaflegging en het verbod als bezoldigd scheidsrechter op te treden.

— In het Koninklijk besluit van 20 Januari 1939 wordt de referendaris gelijkgesteld met de rechters, wat de klederdracht betreft.

— In de tuchtzaken is de Eerste-Voorzitter van het Hof van beroep de hiërarchische overste van de referendaris, in zover deze de rechter bijstaat. In al de overige gevallen hangt de referendaris af van de Procureur-Generaal of van de Minister van Justitie.

Maar er is geen gelijkstelling in de volgende gevallen :

— De referendaris blijft verstoken van het voordeel der onafzetbaarheid, dat bij artikel 100 van de Grondwet aan de magistraten wordt verleend. In artikel 63 van de wet van 18 Juni 1869 wordt integendeel bepaald, dat hij door de Koning kan worden ontslagen.

— De referendaris mag van de Regering bezoldigde ambten aanvaarden, wat luidens artikel 103 van de Grondwet aan de rechters uitdrukkelijk verboden is.

— De wrakingsprocedure, bepaald in Boek II, Titel XXI, van het eerste deel van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is op hem niet van toepassing.

— De referendaris kan niet worden aangeklaagd wegens rechtsweigeren; de rechter, luidens artikel 505 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, wél.

— Bij geen enkele wetsbepaling worden de artikelen 144 en 184 van de wet van 18 Juni 1869 uitdrukkelijk op de referendarissen toepasselijk gemaakt.

Het is tijd dat aan deze ongezonde toestand een einde worde gemaakt. De referendaris moet een statuut krijgen dat beantwoordt aan de thans door hem uitgeoefende functie (Journal des Tribunaux, n° 3983 van 31 Mei 1953, blz. 351, « Solutions transitaires »). Daartoe strekt dit voorstel.

De toekenning van het statuut van magistraat aan de referendarissen brengt mede, dat griffiers moeten worden aangesteld om het eigenlijke griffiewerk te doen.

Dit voorstel is een herdruk van het voorstel dat op 3 December 1953 werd ingediend (n° 77, 1952-1953) en dat verviel ingevolge de ontbinding van 12 Maart 1954.

Raymond Nossent.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Artikel 63 van de wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting, gewijzigd bij de wet van 11 Mei

1910, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Er is in iedere rechtbank van koophandel een magistraat, die de titel voert van referendaris van de rechtbank; hij wordt door de Koning voor zijn leven aangesteld. »

Artikel 2.

De eerste twee leden van artikel 64 der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting, gewijzigd bij de wetten van 11 Mei 1910 en van 3 Januari 1925, worden vervangen door de volgende bepalingen :

« § 1. De referendaris wordt in voorkomend geval bijgestaan door één of meer andere magistraten die de titel voeren van adjunct-referendaris bij de rechtbank, en door één of meer plaatsvervangende magistraten die de titel voeren van plaatsvervangend adjunct-referendaris. Hun aantal wordt door de Koning bepaald. De adjunct-referendarissen en de plaatsvervangende adjunct-referendarissen worden door de Koning voor hun leven benoemd.

« § 2. In de rechtbanken van koophandel kunnen er één of meer eerste-adjunct-referendarissen zijn. Hun aantal wordt, volgens de behoeften van de dienst, door de Koning bepaald. De eerste-adjunct-referendarissen worden, op de voordracht van de referendaris, door de Koning onder de adjunct-referendarissen aangewezen voor een termijn van drie jaar; hun aanwijzing kan hernieuwd worden. »

Het eerste lid van artikel 65 der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting, gewijzigd bij de wet van 11 Mei 1910, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Niemand kan tot referendaris worden benoemd indien hij niet de leeftijd van volle twee en dertig jaar heeft bereikt, indien hij niet doctor in de rechten is en indien hij niet gedurende vijf jaar aan de balie is geweest, een rechterlijk of administratief ambt van de eerste categorie of een ministeriële bediening heeft bekleed in België of in de Kolonie, of aan een Belgische universiteit onderwijs in de rechtswetenschap heeft gegeven.

« Niemand kan tot adjunct-referendaris of tot plaatsvervangend adjunct-referendaris worden benoemd, indien hij niet de leeftijd van volle dertig jaar heeft bereikt en de andere in de vorige paragraaf vastgestelde voorwaarden niet vervult. »

Artikel 4.

Aan de wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting wordt een artikel 65bis toegevoegd dat als volgt luidt :

« De referendaris woont de debatten bij; hij neemt aan de beraadslaging deel met raadgevende stem.

« De voorzitter en de referendaris waarmerken door hun handtekening de zittingsbladen en vonnissen.

« De diensten van de griffie staan onder het gezag van de referendaris. »

Artikel 5.

Het derde en het vierde lid van artikel 64 der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting, gewijzigd bij de wet van 11 Mei 1910, worden vervangen door de volgende bepalingen :

« Artikel 65ter : Er zijn in elke rechtbank van koophandel één of meer griffiers, die benoemd worden op een dubbele kandidatenlijst, voorgedragen door de referendaris. Zij kunnen door de Koning ontslagen worden.

« Hun aantal wordt, volgens de behoeften van de dienst, door de Koning bepaald.

» Artikel 65quater : In de rechtbanken van koophandel kan er een leidend griffier zijn.

» De leidende griffier wordt door de Koning, op de voordracht van de referendaris, onder de griffiers bij de rechtbank benoemd. »

Artikel 6.

Het tweede lid van artikel 65 der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting, gewijzigd bij de wet van 11 Mei 1910, wordt artikel 65 quinquies.

Artikel 7.

Artikel 158, tweede lid, van de wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« ... en bij de rechtbank van koophandel. »

Artikel 8.

Artikel 223 van de wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« De referendaris woont de algemene vergaderingen van de rechtbank van koophandel bij met raadgevende stem. »

R. Nossent.

Marguerite De Riemaecker-Legot.

H. Lambotte,

E. Dehandschutter,

E. Charpentier,

Ph. le Hodey.

WETSVOORSTEL BETREFFENDE DE RECHTSTOESTAND VAN DE ADVOCATEN-PLEITBEZORGERS

Amendementen voorgesteld door de Heer Charpentier

TITEL

De titel van het wetsvoorstel vervangen door wat volgt :

« Wetsvoorstel betreffende het pleidooi vóór de rechtbanken van eerste aanleg. »

Enig artikel

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

« Eerste artikel.

« Vóór de rechtbanken van eerste aanleg te Antwerpen, Brussel, Leuven, Charleroi, Bergen, Brugge, Kortrijk, Gent, Dendermonde, Luik, Verviers, Tongeren, Aarlen en Namen, mogen de pleitbezorgers slechts de geschillen bepleiten betreffende de rechtspleging en de tussenvorderingen die van dien aard zijn, dat zij summier kunnen gevonnist worden, in de zaken voor welke zij optreden. »

« Artikel 2.

« In de andere rechtbanken van eerste aanleg, mogen de pleitbezorgers iedere zaak bepleiten voor welke zij optreden. Zij mogen advocaat zijn en voeren, in dat geval, de titel van advocaat-pleitbezorger. »

« Artikel 3.

« In de in artikel 2 van deze wet vermelde rechtbanken, mogen de advocaten, die sedert ten minste 5 jaar op de lijst van de orde van de balie van de zetel zijn ingeschreven en die in de stad waar de rechtbank zetelt of in een aanpalende gemeente zijn gevestigd en er hun woonplaats hebben, zelf het ambt van pleitbezorger vervullen. »

« Artikel 4.

» De wet van 10 Januari 1891 betreffende het pleidooi vóór de rechtbanken van eerste aanleg wordt ingetrokken. »

« Artikel 5.

» Het woord « pleitbezorger » wordt weggelaten in artikel 18, 2°, van het decreet van 14 December 1810 houdende regeling van de uitoefening van het beroep van advocaat en van de tucht bij de Balie, gewijzigd door het enig artikel van het koninklijk besluit van 13 Juli 1912. »

VERANTWOORDING

In het uitstekend wetsvoorstel dat onze collega, de heer Lahaye, ons verzocht heeft mede te ondertekenen, maakt de verwijzing naar de wet van 10 Januari 1810 de tekst moeilijk om te begrijpen.

Het lijkt verkieslijk een nieuwe wet te maken, waarbij een einde wordt gemaakt aan de verwikkelingen van het eerste artikel der wet van 10 Januari 1891, evenals aan de noodzakelijkheid, in het tweede lid van dit eerste artikel een uitzondering op artikel 18 van het decreet van 14 December 1810 op te nemen.

Op de eerste plaats dient het decreet van 14 December 1810 gewijzigd door het afschaffen van de onverenigbaarheid tussen het ambt van advocaat en dit van pleitbezorger.

In de door ons voorgestelde tekst wordt deze onverenigbaarheid slechts hersteld voor de rechtbanken van eerste aanleg die bij name worden vermeld in het eerste artikel van onze tekst.

Er zijn advocaten-pleitbezorgers te Doornik, of schoon in deze stad reeds een rechtbank bestaat; dergelijke toestand is strijdig met de wet van 10 Januari 1891. Een reden te meer om deze wet op te heffen.

In de toelichting van het voorstel van onze collega de heer Lahaye wordt geen melding gemaakt van Dinant en Hasselt onder de rechtbanken waar advocaten-pleitbezorgers bestaan.

Diverse wijzigingen die zich bij de rechtbanken hebben voorgedaan, brengen mede, dat er bij een letterlijke toepassing van de wet van 10 Januari 1891, waarvan wij de afschaffing voorstellen, geen advocaten-pleitbezorgers meer zouden zijn te Mechelen, Turnhout, Doornik, Oudenaarde, Hoei, Hasselt, Marche en Dinant.

Ten slotte — en hier wijken we misschien af van de bedoeling van het wetsvoorstel van de heer Lahaye — aarzelen we om al de advocaten van de bij de hervorming betrokken rechtbanken te machtigen om de titel van advocaat-pleitbezorger te voeren. We menen dat het past ze allen te machtigen, nadat ze gedurende een zekere tijd het beroep uitgeoefend hebben, om zelf het ambt uit te oefenen dat tot nog toe het monopolie van de pleitbezorgers was.

We oordelen evenwel dat het wenselijk blijft, bij alle rechtbanken pleitbezorgers door de Koning te laten benoemen, die alléén de titel van advocaat-pleitbezorger voeren.

De benoeming door de Koning, die alléén het voeren van de titel van pleitbezorger toelaat, is voor de rechtzoekenden en meer bijzonder voor de advocaten bij vreemde balies, die dikwijls een pleitbezorger kiezen uit het gerechtelijk jaarboek, een aanduiding omtrent de advocaten die, in zake rechtspleging, bijzondere waarborgen bieden.

Daarenboven kunnen, volgens onze tekst, alle advocaten zich losmaken van het monopolie ten gunste van de pleitbezorgers, dat hen belette zich zelf met hun processtukken bezig te houden, terwijl er tevens advocaten-pleitbezorgers blijven bestaan, die alleen hun

ambt van pleitbezorger, ministerieel ambtenaar, zouden uitoefenen, terwijl het aan de advocaten die niet tot pleitbezorger benoemd werden vrij zou staan zich niet te belasten met de processtukken die hun door confraters van andere balies zouden toegezonden worden, of sommige ingewikkelde processtukken, waarvoor ze de nodige voorbereiding of de vrije tijd missen, zoals de processtukken van beslag, onder derden, van rangregeling, van fondsgewijze verdeling, van onroerend beslag, van onteigening ten algemenen nutte, van aanneming, enz.

Om te besluiten, menen we dat de advocaten, om zelf het ambt van pleitbezorger uit te oefenen, daarom niet moeten gevestigd zijn in de stad waar de rechtbank zetelt, maar in deze stad of in een der onmiddellijk aangrenzende gemeenten. Wegens de uitbreiding der residentiezones is het nodig het voorstel van de heer Lahaye aldus te wijzigen.

E. Charpentier.

NEDERLAND

Bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal werd een ontwerp van wet ingediend, waardoor de wedde van de Nederlandse magistraten wordt gewijzigd.

Het zal onze lezers stellig belang inboezemen kennis te nemen van de bedragen die in dit ontwerp van wet worden voorgesteld.

* * *

« De wedde van de hierna volgende rechterlijke ambtenaren bij de Hoge Raad, de gerechtshoven, de arrondissements-rechtbanken en de kantongerechten wordt te rekenen van 1 Januari 1953, respectievelijk 1 Januari 1954, vastgesteld op de hieronder volgende bedragen per maand :

1-1-1953	1-1-1954	
f 2000	f 2100	president van en procureur-generaal bij de Hoge Raad;
f 1750	f 1840	vice-president van de Hoge Raad;
f 1500	f 1575	raadsheer in en advocaat-generaal bij de Hoge Raad;
		president van en procureur-generaal bij een gerechtshof;
f 1350	f 1420	vice-president van een gerechtshof; president van en officier van justitie bij de arrondissements-rechtbanken te 's-Gravenhage, Rotterdam en Amsterdam;
f 1225	f 1290	president van en officier van justitie bij de overige arrondissements-rechtbanken;
f 1175	f 1235	raadsheer in en advocaat-generaal bij een gerechtshof; vice-president van de arrondissements-rechtbanken te 's-Gravenhage, Rotterdam en Amsterdam; kantonrechter te 's-Gravenhage, Rotterdam en Amsterdam;
f 1075	f 1150	vice-president van de overige arrondissements-rechtbanken; kantonrechter van de overige tot de eerste klasse behorende kantongerechten;
f 965	f 1050	rechter in en substituut-officier van justitie bij de arrondisse-

- ments-rechtbanken te 's-Gravenhage, Rotterdam en Amsterdam;
- f 900 f 985 rechter in en substituut-officier van justitie bij de overige arrondissements-rechtbanken; kantonrechter der 2de klasse;
- f 865 f 920 kantonrechter der derde klasse; griffier van de Hoge Raad; griffier van de gerechtshoven te 's-Gravenhage en Amsterdam; griffier van de arrondissements-rechtbanken te 's-Gravenhage, Rotterdam en Amsterdam;
- f 795 f 845 griffier van de overige gerechtshoven; griffier van de overige arrondissements-rechtbanken;
- f 745 f 790 griffier van de kantongerechten te 's-Gravenhage, Rotterdam en Amsterdam;
- f 685 f 725 griffier van de overige kantongerechten der eerste klasse;
- f 525-f 685 f 560-f 725 ambtenaar van het openbaar ministerie bij de kantongerechten; substituut-griffier bij de Hoge Raad, een gerechtshof of een arrondissementsrechtbank;
- f 465-f 625 f 495-f 660 griffier van een kantongerecht der tweede klasse;
- f 415-f 525 f 445-f 560 griffier van een kantongerecht der derde klasse; substituut-griffier bij een kantongerecht der eerste klasse.»

TIJDSCHRIFTEN

Rechtskundig Tijdschrift voor België, n° 2, 1954 :

Mr R. Van Lennep : Het hoger beroep en het derden-verzet. — Rechtspraak.

Tijdschrift voor Gemeenterecht, 6de afl., Juni 1954 :

Dr K. C. Peeters : Gemeentebestuur en Cultuurleven.
— Paul Collet : De Gemeentefinancies.

Nederlands Juristenblad, afl. 125, 19 Juni 1954 :

Prof. Mr J. M. Van Bemmelen : Teruggave van in beslag genomen voorwerpen. — Mr M. V. Polak : Het Amerikaanse arrest tegen afscheiding bij het openbaar onderwijs. — Mr A. Van Houtte : Straf voor handels-spionage (Programma en Vraagpunten). — Mr A. Van Houtte : Straf voor handelsspionage in Denemarken. — A. Wiltzel : De boetbetalingen ter griffie. — Prof. Mr Dr G. Van den Bergh : De gemeente-secretaris van Winkel redivivus.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie, n° 4352, 19 Juni 1954 :

Prof. Ch. Petit : De gevolgen van het tenietgaan van de zaak voor de koper (I). — Mr F. baron van der Feltz : De Amsterdamse Beursbrandpolis en het nieuwe Burgerlijk Wetboek, m.o. Prof. Mr E. M. Meijers.

Journal des Tribunaux, n° 4028, 20 juin 1954 :

W. Malgaud : La cession des contrats. — Jurisprudence.

Journal des Tribunaux d'Outre-Mer, n° 48, 15 juin 1954 :

A. Sohier : La Cour de cassation et la magistrature coloniale. — Jurisprudence.

Recueil Dalloz de Doctrine de Jurisprudence et de Législation, 23e cahier, 19 juni 1954 :

Philippe Biays : Les obligations de fonctionnaire en dehors de son service. — André Rouast : Une conséquence de la double source de la légitimité, l'obstacle à la légitimation d'un enfant adultérin a patre, résultant de l'existence d'un enfant né mais non conçu pendant le mariage. — F. M. : La condamnation partielle, et non au tout sauf son recours, de l'administration seule actionnée en responsabilité de l'accident à un tiers dont elle est coauteur avec un particulier. — R. Savatier : L'arbitrage en matière de baux ruraux.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"